

मराठी दैनिक

मराठी एकीकरण

बातमीपत्र

मराठी मायबोलीचा अभिमान जोपासणारे एकमेव पत्र

○संपादक : डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक

○उप संपादिका : .सौ. प्रीती दिपक नाईक ○कार्यकारी संपादक : श्री. विनोद दशरथ भेंडे

● वर्ष -०५ ● अंक-२२८ ● मुंबई, रविवार, २२ मार्च २०२६ ● पृष्ठ-८ ● मूल्य-५ रु.

MARATHI EKIKARAN BATMIPATRA

खोटी लिंक कशी ओळखाय?

सायबर गुन्हेगार सरकारी वेबसाइटसारख्या हबहब लिंक तयार करतात. त्यामुळे लिंकवर क्लिककरीताना आपली ती बार्काईने तपासा.

▶ अधिकृत वेबसाइटच्या शेवटी सहजा .in किंवा .gov.in असते.

▶ खोटी लिंकमध्ये mylpg-gas.org, free-gas-booking.com यासारखे बारीक बदल असू शकतात.

▶ लिंकच्या सुरुवातीला https:// असते. जर लिंकमध्ये याऐवजी http:// असे असेल तर ती खोटी लिंक आहे.

▶ तसेच कोणत्याही मोफत आणि सुट देणान्या लिंकवर क्लिक करणे टाळा. तसेच एखादी पीडीएफ किंवा ऑनलाईन अॅप डाउनलोड करण्यास सांगितले तर तो एक स्कॅम असू शकतो.

दुष्काळात 13 वा महिना... गॅस तर मिळाला नाहीच 1.15 लाख रुपये मात्र गमावले

■ बातमी/लेख, प्रीती दिपक नाईक

एन गॅस टंचाईच्या पार्श्वभूमीवर ठाण्यातून एक धक्कादायक बातमी समोर आली आहे. एका ठाणेकराने चक्क 1 लाख 15 हजार रुपयांचे गॅस बील भरले आहे. बोगस लिंक आणि डिजिटल स्कॅमच्या जाळ्यात आल्यामुळे हा प्रकार घडला आहे. गॅस टंचाईचा सर्वाधिक परिणाम सामान्यांच्या खिशावर झाला आहे. आधीच महगाई त्यात दररोजच्या वापरासाठी आवश्यक असलेल्या एलपीजी गॅसची दरवाढ, तसेच टंचाईमुळे राज्यात अनेक जिल्ह्यात लोक तासून तास रांगा लावत सिलिंडर खरेदीसाठी उभे राहत आहेत या सगळ्यामध्ये सामान्य होरपळून

जात असतानाच ही बातमी समोर आली आहे.

■ गॅस बुकींग ऑफिसमधून बोलतोय सांगून लाखांचा गंडा

दरम्यान, आजच्या आधुनिक काळात कोणालाही डिजिटल स्कॅमच्या जाळ्यात अडकवणे हे कोणत्याही हॅकरसाठी अगदी सोपे झाले आहे. व्हॉट्सअॅप लिंक किंवा एसएमएसवर लिंक पाठवून डिजिटल पद्धतीने लोकांच्या बँक अकाउंटवर डल्ला मारला जातो. आरटीओ बील, लाइट बील किंवा इतर महत्त्वाच्या पीडीएफ किंवा लिंक पाठवून फसवणूक करण्याच्या अनेक बातम्या समोर येत आहेत. अशात एका ठाणेकरासोबतही अशीच एक घटना घडली

आहे. गॅस बुकींगच्या ऑफिसमधून बोलतोय असे सांगून, त्याला बील भरण्यासाठी लिंक पाठवली गेली. लिंकवर क्लिक करताच क्षणातच तब्बल 1 लाख 15 हजार रुपये खाल्यातून गायब झाले.

लिंकवर क्लिक करताच क्षणातच खाते रिकामे मिळालेल्या माहितीनुसार, या फसवणुकीला

बळी पडलेल्या व्यक्तीचे नाव देवनायराय शर्मा असून ते एक शिक्षाचालक आहे. त्यांना 9752610603 या मोबाइल क्रमांकावरून एक व्हॉट्सअॅपवर गॅस बुकींग आणि बील भरण्यासाठीचा मॅसेज लिंकसह पाठवण्यात आला. ज्यावर क्लिक करताच क्षणातच खाते रिकामे झाले. दरम्यान, याबाबत आरोपीवर ठाण्यातील नौपाडा पोलिस स्थानकात तक्रार करण्यात आली असून, पोलिसांकडून गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. तसेच याच आरोपीने याआधीही ठाण्यात अनेकांना गंडा घातल्याचा पोलिसांना संशय आहे.

रोखण्यासाठी काय करावा?

अशा फसवणुकीपासून वाचण्यासाठी जर तुमच्याही सोबत असे झाले तर काय करावा? याची प्रत्येकाला माहिती असणे आवश्यक आहे. यासाठी सर्वप्रथम तुम्हाला आलेली लिंक भारतीय मुख्य गॅस कंपन्यांच्या अधिकृत वेबसाइटची आहे का हे तपासा.

■ सर्व कंपन्यांची अधिकृत लिंक
HP Gas: <https://myhpgas.in>
Bharat Gas: <https://my.ebharatgas.com>
Indane (Indian Oil): <https://cx.indianoil.in>

आरटीईचे तीन हजार कोटींचे अनुदान अजूनही थकितच

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

केंद्र सरकारच्या शिक्षण हक्क कायद्यांतर्गत (आरटीई) आर्थिक आणि सामाजिक दुर्बल विद्यार्थ्यांसाठी शाळांमध्ये २५ टक्के जागा राखीव ठेवल्या लागतात. या कायद्यानुसार राज्यात ८ हजार ८४३ शाळांमध्ये ४ लाख ९८ हजार विद्यार्थी शिक्षण घेत असून या विद्यार्थ्यांसाठी शाळांना दिले जाणारे २ हजार ९३०

कोटी रुपये सरकारने थकवले असल्याची

धक्कादायक माहिती समोर आली आहे. शिक्षण हक्क कायद्यांतर्गत विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जात असला तरी संबंधित शाळांना सरकारकडून दिले जाणारे तीन हजार कोटींचे अनुदान थकले आहे. यामुळे महाराष्ट्र इंग्लिश स्कूल ट्रस्टीज (मेस्ट्रा) संस्थापकांनी नवीन विद्यार्थ्यांना प्रवेश न देण्याचा इशारा दिला असल्याची

बाब राष्ट्रवादी शरद पवार गटाच्या अमोल मिटकरी यांनी विधान परिषदेत लक्षवेधीद्वारे सरकारच्या निदर्शनास आणली. यावर उत्तर देताना शालेय शिक्षण मंत्री दादा भुसे यांनी थकलेले अनुदान लवकरात लवकर देण्यासाठी सरकार प्रयत्न करेल असे आश्वासन दिले. आरटीई अंतर्गत राज्याने ४० टक्के तर केंद्र सरकारकडून ६० टक्के निधी दिला जातो.

तब्बल 261 कोटींचं महाबजेट आणखी चार मिसिंग लिंक बदलणार महाराष्ट्रातील रस्ते प्रवासाचं चित्र

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

रस्ते प्रवासाचा वापर भारतासह महाराष्ट्रात मोठ्या प्रमाणात होत असून, रस्तेमार्गांना राज्यातील जवळपास सर्वच भाग जोडले गेल्यामुळे या मार्गांना मोठ्या प्रमाणात प्रवास केला जातो. दळवळणाचं महत्त्वाचं माध्यम म्हणूनही या रस्त्याकडे पाहिलं जातं. अशा स्थितीत गेल्या काही वर्षांमध्ये वाढलेली वाहनांची संख्या पाहता वाहनचालक आणि सामान्य प्रवाशांना विविध भागांमध्ये सालत्यानं वाहतूक कोंडीचा सामना करावा लागत आहे. महामार्ग असो किंवा शहरातील पूल आणि चिंचोळे रस्ते, वाहतूक कोंडीतून वाट काढताना वाहनचालकांची चांगलीच दमछाक होत आहे.

अशाच एका अतिशय दाटीवाटीच्या आणि प्रचंड गर्दीच्या रस्त्यावरील वाहतूक कोंडी लक्षात घेता वाहतूक कोंडीमध्ये प्रवाशांचा तास- दीड तास वाया जातो. अनेकदा या वाहतूक कोंडीमध्ये एमआयडीसीतील कामगारांना अडकून पडावं लागतं. आता मात्र त्यांच्याकडे ज्यायी मार्गाची उपलब्धता असेल त्यामुळे इंधन आणि वेळेचीसुद्धा बचत होणार आहे. भूसंपादन प्रक्रियेनंतर साधारण वर्षभरात हे मिसिंग लिंक पूर्ण करण्यावर प्रशासनाचा भर असेल असं सांगण्यात येत आहे.

'प्रारंभ 2026' मोहीम लॉन्च, 1 एप्रिल 2026 पासून करव्यवस्था बदलणार...

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

1 एप्रिल 2026 पासून लागू होणाऱ्या नवीन प्रासिकर कायद्यापूर्वी सरकारने 'प्रारंभ 2026' मोहीम सुरू केली आहे. या अंतर्गत, नियम सोप्या भाषेत समजावून सांगितले जातील आणि एक नवीन ई-फाईलिंग पोर्टलही सुरू केले गेले आहे. कर प्रणाली सोपी, डिजिटल आणि विश्वासार्ह बनवणे हा यामागचा उद्देश आहे. भारतातील कर प्रणालीत मोठा बदल होणार आहे आणि त्याची तयारी आतापासूनच सुरू झाली आहे. 1 एप्रिल 2026 पासून लागू होणाऱ्या नवीन प्रासिकर कायद्याबाबत केंद्र सरकारने देशभरात जनजागृती मोहीम सुरू केली आहे. अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी प्रारंभ 2026 नावाची एक विशेष मोहीम सुरू केली आहे,

ज्याचा उद्देश नवीन कायदा सामान्य लोकांपर्यंत सोप्या आणि समजण्यायोग्य भाषेत पोहोचवणे हा आहे. यासोबतच प्रासिकर विभागाने 'आयकर वेबसाइट 2.0' हे नवीन ई-फाईलिंग पोर्टल देखील सुरू केले आहे, ज्यामुळे कर भरणे पूर्वीपेक्षा सोपे होईल. कोटयवधी पगारदार, छोटे व्यापारी आणि व्यावसायिकांच्या कर पद्धतीत हा मोठा बदल घडवून आणणार आहे.

काय आहे 'प्रारंभ 2026' अभियान? दिल्लीत आयोजित एका कार्यक्रमात अर्थमंत्र्यांनी या मोहिमेचा शुभारंभ केला. 'प्रारंभ 2026' ही राष्ट्रीय स्तरावरील जनसंपर्क मोहीम आहे ज्याद्वारे नवीन प्रासिकर कायदा 2025 सर्वसामान्यांपर्यंत पोहोचवला जाईल.

लोकांना पूर्ण वर्षाचा कालावधी देणे हे सरकारचे ध्येय आहे, जेणेकरून ते नवीन नियम चांगल्या प्रकारे समजून घेऊ शकतील आणि कोणताही गोंधळ न करता कर भरू शकतील. फिटा, टीव्ही, रेडिओ, डिजिटल प्लॅटफॉर्म आणि सोशल मीडियाद्वारे ही मोहीम राबविली जाईल. तसेच, मार्गदर्शन नोट्स, व्हिडिओ ट्यूटोरियल्स, माहितीपत्रके आणि वारंवार विचारले जाणारे प्रश्न देखील अनेक भाषांमध्ये उपलब्ध करून दिले जातील.

वेगळे असेल? प्रासिकर कायदा 2025 म्हणजे केवळ एक दुरुस्ती नसून एक पूर्णपणे नवीन आणि सोपा कायदा आहे. महसूल सचिव अरविद श्रीवास्तव यांनी सांगितले की, कर प्रणाली अधिक वापरकर्ता-अनुकूल करण्यासाठी हा बदल करण्यात आला आहे. नियम, फॉर्म आणि कार्यपद्धती अशा प्रकारे डिझाइन केल्या आहेत की कमी विवाद असतील आणि लोकांना समजणे सोपे होईल.

त्याच वेळी, अर्थमंत्री निर्मला सीतारामण यांनी यावर जोर दिला की कर भरण्याची प्रक्रिया सुलभ करण्यावर सरकारचे लक्ष आहे, जेणेकरून लोक भीती किंवा गोंधळपेवजी आत्मविश्वासाने कर भरतील.

प्रारंभ 2026 : तज्ज्ञाव्यवस्थेतील पोहोचणे

सीबीडीटीचे अध्यक्ष रवी अग्रवाल म्हणाले की, 'प्रारंभ' म्हणजे धोरण सुधारणा आणि मिशन विकसित भारतासाठी जबाबदार कृती. हे अभियान "नागरिक देवो भव" म्हणजेच करदाता सर्वोच्च मानला जाईल या विचारवर आधारित आहे. देशभरात 300 हून अधिक कार्यशाळा आयोजित केल्या जातील, ज्यात लोकांना थेट माहिती दिली जाईल. याशिवाय MyGov प्रश्नमंजुषा सारखे संवादात्मक कार्यक्रमही असतील, जेणेकरून लोक सहजपणे जोडले जाऊ शकतील. ही माहिती केवळ मोठ्या शहरांपुरती मर्यादित राहू नये, तर लहान शहरे आणि वस्तीपर्यंत पोहोचावी असा सरकारचा प्रयत्न आहे. जेणेकरून प्रत्येक करदात्याला समान माहिती मिळू शकेल.

ईदचं नमाज पठण सुरु होतं दुचाकीसह तरुण जिवंत जळाला, वाजेगाव बंधान्यावर काय घडलं एटीएसकडून तपास सुरु

■ नांदेड। प्रतिनिधी, नांदेड शहराजवळ असलेल्या वाजेगाव बंधान्यावर आज सकाळी एक अंगावर शहारे आणणारी घटना घडली. एका व्यक्तीचा आपल्या दुचाकीसह जळून अत्यंत भीषण मृत्यू झाला आहे. या घटनेवेळी झालेल्या गूढ स्फोटामुळे परिसरात भीतीचे वातावरण पसरले असून, प्रकरणाचे गांभीर्य ओळखून एटीएस आणि फॉरेंसिक लॅबने तपासाची सूत्रे हाती घेतली आहेत.

अडकला. प्रत्यक्षदर्शींनी दिलेल्या माहितीनुसार, ती व्यक्ती आणि दुचाकी जळत असताना अंगातून आणि गाडीतून मोठ्या स्फोटांचे आवाज येत होते. हे स्फोट नेमके कशाचे होते, याबाबत अद्याप संभ्रम आहे. घटनेची माहिती मिळताच पोलिसांनी धाव घेतली, मात्र उपचारापूर्वीच त्या व्यक्तीचा मृत्यू झाला होता.

एटीएस आणि फॉरेंसिक कडून कसून तपास या घटनेत घातपाताचा संशय व्यक्त केला जात आहे. घटनास्थळी पोलिसांना काही संशयास्पद साहित्य मिळाले असून ते तातडीने फॉरेंसिक तपासासाठी पाठवण्यात आले आहे. राज्य दहशतवाद विरोधी पथक देखील या प्रकरणाचा समांतर तपास करत आहे. तो व्यक्ती कोणत्या संघटनेचा होता का? त्याचा हेतू काय होता?

आणि स्फोटके असतील तर ती कोटून आली? या सर्व अँगलने तपास सुरू असल्याचे अप्पर पोलीस अधीक्षक सूरज गुप्ते यांनी सांगितले.

मृताची ओळख पटली पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, मृत व्यक्तीची ओळख पटली आहे. मात्र, तपासाच्या गोपनीयतेसाठी सध्या नाव जाहीर करण्यात आलेले नाही. मिळालेल्या प्राथमिक माहितीच्या आधारे पोलिसांनी विविध पथके तपासासाठी रवाना झाली आहेत. घटनास्थळावरील पुराव्यांवरून काही ठोस निष्कर्ष हाती लागण्याची शक्यता वर्तवण्यात येत आहे.

अफवांवर विश्वास ठेवू नका, पोलीस प्रशासनाचे आवाहन

या घटनेनंतर शहरात विविध चर्चांना उधाण आले आहे. "काही लोक जाणीवपूर्वक सोशल मीडियावरून अफवा पसरवत आहेत. नागरिकांनी कोणत्याही चुकीच्या माहितीवर विश्वास ठेवू नये. तपासातून जो काही निष्कर्ष निघेल, तो अधिकृतपणे समोर आणला जाईल," असे आवाहन सूरज गुप्ते यांनी केले आहे. सध्या संपूर्ण नांदेड जिल्ह्याचे लक्ष या तपासाकडे लागले असून, या भीषण मृत्यूमागचे गूढ कधी उकलणार, हे पाहणे महत्त्वाचे ठरणार आहे.

4 वाहने एकमेकांवर आदळली

मुंबई-अहमदाबाद महामार्गावर 4 वाहनांचा भीषण अपघात झाला. मुंबई-अहमदाबाद राष्ट्रीय महामार्गावर वसईतील ससुपाडा परिसरात आज दुपारच्या सुमारास हा भीषण अपघात झाला. या अपघातात कॅटेनर, दोन कार आणि एक टेम्पो अशी एकूण चार वाहने एकमेकांवर आदळल्याची माहिती समोर आली आहे. अपघातानंतर काही काळ महामार्गावरील वाहतूक पूर्णपणे विस्कळीत झाली होती. या घटनेमुळे वाहनांच्या लांब लांब रांगा लागून, मोठी वाहतूक कोंडी निर्माण झाली होती. घटनेची माहिती मिळताच स्थानिक नागरिकांनी तत्काळ मदतकार्य सुरू केले. तसेच पोलीस घटनास्थळी दाखल होत वाहतूक सुरळीत करण्यासाठी प्रयत्न करण्यात आले.

हृदयद्रावक... मुंबई-अहमदाबाद हायवेवर भीषण अपघात दुचाकीवरील तिघे ठार, अज्ञात वाहनासह चालक फरार

■ पालघर। प्रतिनिधी,

जिल्ह्यातील मुंबई-अहमदाबाद महामार्गावर दिवसभरात अपघाताच्या दोन घटना घडल्या आहेत. मुंबई-अहमदाबाद राष्ट्रीय महामार्गावरील देकाळे येथील वाघोबा खिंड परिसरात भीषण अपघाताची घटना घडली आहे. अज्ञात वाहनाने दुचाकीला जोरदार धडक दिल्याने दुचाकीवरील तिघांचा जागीच मृत्यू झाला आहे. घटनेची माहिती मिळताच महामार्ग पोलीस तत्काळ घटनास्थळी दाखल झाले असून पंचनामा आणि पुढील कार्यवाही सुरू आहे. दुसरीकडे वसईतील सुसुपाडा येथे 4 वाहनांचा भीषण अपघात झाला आहे. कॅटेनर, दोन कार आणि एक टेम्पो अशी एकूण चार वाहने एकमेकांवर आदळल्याची घटना दुपारच्या सुमारास घडली.

देकाळे येथील वाघोबा खिंड परिसरात घडलेल्या अपघातात दुचाकीवरील तिघांचा मृत्यू झाला असून मृतांची ओळख पटवण्याचे काम सध्या सुरू आहे. मनोर पोलिसांनी घटनास्थळी धाव घेत मृतदेह ताब्यात घेऊन मनोर ग्रामीण रुग्णालयात शवविच्छेदनासाठी हलवले आहेत. दरम्यान, अपघातानंतर घटनास्थळावरून फरार झालेल्या अज्ञात वाहनाचा शोध घेण्यासाठी पोलिसांनी तपासाची चक्रे वेगाने फिरवली असून पुढील तपास सुरू आहे.

उंदीर मारण्याचे औषध टाकून 7 भटक्या श्वानांची हत्या... डोंबिवलीतील धक्कादायक घटना

■ डोंबिवली। प्रतिनिधी,

डोंबिवलीतून संतापजनक घटना समोर आली आहे. उंदीर मारण्याच्या विषारी औषधामुळे सात भटक्या कुत्र्यांचा मृत्यू झाल्याची धक्कादायक माहिती उघड झाली आहे. या प्रकरणी मानपाडा पोलीस ठाण्यात एकलव्य ऑनिमल्स पेंडिंग्री कंपनीचे मालक वीरेंद्र कुमार निषाद यांच्यासह त्यांचा भाऊ आणि काही कामगारविरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. तसेच मृत श्वानांचे शव पोलिसांनी पोस्टमार्टमसाठी रुग्णालयात पाठवले असून पोस्टमार्टम रिपोर्ट नंतर पुढील कारवाई करणार असल्याचे पोलिसांनी सांगितले आहे. याबाबत सविस्तर माहिती जाणून

कठोर कारवाई होणार

दरम्यान, मृत कुत्र्यांचे शव पोस्टमार्टमसाठी रुग्णालयात पाठवण्यात आले असून अहवाल ऑनलाईनरत पुढील कठोर कारवाई केली जाणार असल्याचे पोलिसांनी सांगितले. कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका हद्दीत सुमारे 90 हजार भटक्या कुत्र्यांची नोंद आहे. काही दिवसांपूर्वीच झालेल्या महासभेत या विषयावर चर्चा झाली होती. मात्र या घटनेमुळे प्राणी संरक्षणाचा प्रश्न पुन्हा एकदा ऐरणीवर आला आहे.

सुचित्रा किशोर सुर्वे यांनी मानपाडा पोलीस ठाण्यात तक्रार दाखल केली असून परिसरात खळबळ उडाली आहे. तक्रारीत गंभीर आरोप या गेल्या दोन वर्षांपासून धामटण गावातील एकलव्य कारखाना परिसरात राहत असून त्या 2021 पासून भटक्या कुत्र्यांना अन्न देत आहेत. त्यांच्या घराजवळच एकलव्य ऑनिमल्स पेंडिंग्री

कंपनीचा कारखाना असून त्याचे मालक वीरेंद्र कुमार निषाद, त्यांचा भाऊ आणि काही कामगार यांनी 12 मार्च 2026 पासून परिसरात उंदीर मारण्याची पावडर टाकण्यास सुरुवात केल्याचा आरोप आहे. ही विषारी पावडर खाल्ल्याने सुरुवातीला चार आणि त्यानंतर आणखी तीन अशा एकूण सात कुत्र्यांचा मृत्यू झाला. तसेच याआधीही अशाच पद्धतीने एकूण 36 भटक्या

पाळीव कुत्री मारल्याचा गंभीर आरोप तक्रारीत करण्यात आला आहे.

पाळीव श्वानालाही मारणारी धमकी याबाबत जाब विचारला असता आरोपींनी 'मी भटक्या कुत्र्यांना मारणारच, तुमच्या पाळीव श्वानालाही मारणार' अशी धमकी दिल्याचेही तक्रारीत नमूद करण्यात आले आहे. तसेच तक्रारदार महिला आणि त्यांच्या पतीलाही जीवे मारण्याची धमकी भारतीय न्याय संहितेच्या कलम 325 अंतर्गत गुन्हा दाखल केला आहे.

संपादकीय

संपादक
दिपक मोरेश्वर नाईक

‘ऑजळभर पाण्या’चे शतक

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी २० मार्च १९२७ रोजी दलिताना पाण्याचा हक्क मिळवून देण्यासाठी केलेल्या या सत्याग्रहाला सामाजिक समतेच्या लढ्याचा पाया मानले जाते. राज्य सरकारतर्फे विकास आराखड्यांच्या घोषणांमुळे या ऐतिहासिक स्थळाला नव्याने उजाळा मिळत आहे.

कोकण विभागातील रायगड जिल्ह्यातील महाडमधील ऐतिहासिक अशा चवदार तळ्याचा सत्याग्रह २० मार्च १९२७ रोजी थोर प्रज्ञावंत महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दलिताना पाण्याचा हक्क मिळवण्यासाठी केला. या ऐतिहासिक घटनेच्या शतक महोत्सवाला शुक्रवारपासून सुरुवात झाली आहे. या ऐतिहासिक दिनाचे महत्त्व लक्षात घेऊन शुक्रवारी सकाळी ८.३० वाजता रायगड पोलीस दलातर्फे २१ पोलिसांच्या वतीने भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना चवदार तळ्याच्या प्रांगणामध्ये मानवंदना देण्यात आली. यावेळी महाराष्ट्र राज्याचे समाज कल्याण मंत्री संजय शिरसाट, फलोत्पादन, रोजगार हमी, खार जमीन विकास मंत्री भरतशेट गोगावले, विविध शासकीय अधिकारी आणि बाबासाहेबांची लेकरे उपस्थित होती. त्यानंतर महाराष्ट्र राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, रायगड जिल्ह्याच्या पालकमंत्री अदिती तटकरे व अन्य मान्यवर उपस्थित होते. राज्याचे मुख्यमंत्री यांनी प्रथम बाबासाहेबांच्या पुतळ्याला अभिवादन केले. त्यानंतर महाडच्या ऐतिहासिक भूमीवर असलेल्या भारतीय राज्य घटनेचे शिल्पकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पूजाकर्ती पुतळ्यावर हेलिकॉप्टरमधून पुष्पवृष्टी करण्यात आली. या पुतळ्याच्या खाली “हा सगर केवळ पाण्यासाठी नसून मानवी मूलभूत हक्कांसाठी आहे” असे भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी लिहिले आहे. बाबासाहेबांच्या पुतळ्याच्या समोर २० मार्च ही तारीख झेंडूंच्या फुलांनी सजवलेली होती, तर बाजूने झेंडूंच्या फुलांच्या माळा करून लावल्या होत्या. त्यामुळे बाबासाहेबांचा पुतळा अधिक आकर्षित दिसत होता. चवदार तळ्याच्या बाजूच्या काठावर झेंडूंच्या फुलांच्या माळा करून लावल्या होत्या. बाजूने मंडप उभारले होते. स्मारक फुलांनी सजवले होते. उपस्थित आंबेडकरी अनुयायांना बसण्यासाठी व्यवस्था केली होती, तर चवदार तळ्याच्या बाजूने आकर्षक सजावट आणि विद्युत रोषणाई करण्यात आलेली होती. त्यामुळे चवदार तळ्याच्या सत्याग्रहाच्या बाबासाहेबांच्या आठवणींना पुन्हा उजाळा मिळाला. प्रत्येक आंबेडकरी अनुयायी बाबासाहेबांना अभिवादन करीत होता. त्या परिसरात आंबेडकरी साहित्याची पुस्तके सवलतीच्या दरात विक्रीस ठेवण्यास आलेली होती. अनेक आंबेडकरी नेत्यांच्या सभा परिसरात सुरू होत्या. त्यात गाथन पाटीचा कार्यक्रम जगतात चालू होता. अनेक आंबेडकरी कार्यकर्ते बाबासाहेबांची गाणी ऐकण्यात गुंग होते. भीम सैनिकांच्या प्रचंड गद्दीने पूर्ण परिसर फुलून गेला होता. कडक उन्हाची तमा न मानता आंबेडकरी अनुयायी बाबासाहेबांच्या नावाच्या घोषणा देऊन बाबासाहेबांचा जय जयकार करत होते. आज जे आपण माणूस म्हणून जगतो आहोत त्याचे एकमेव कारण म्हणजे बाबासाहेब होय, याची पूर्ण कल्पना त्यांना आहे. राज्याचे मुख्यमंत्री यांनी या ठिकाणी उपस्थित आंबेडकरी अनुयायांना मार्गदर्शन करताना त्यांनी या ऐतिहासिक भूमीत जीर्णोद्धारचा संकल्प केला आहे. या ऐतिहासिक घटनेचे साक्षीदार होण्यासाठी देशातील कानाकोपऱ्यांतून लाखो आंबेडकरी अनुयायी महाड चवदार तळ्यावर येऊन शतक महोत्सवी वर्षाचे साक्षीदार झाले आहेत. म्हणजे शतक ऐतिहासिक भूमीवर भीम सैनिकांचा महासागर लोटला होता. राज्यातील अनेक संस्था एकत्र येऊन या ऐतिहासिक घटनेची एक आठवण म्हणून विविध कार्यक्रम वर्षभर आयोजित करीत आहेत. काही संस्थांनी त्या ठिकाणी जाऊन शतक महोत्सवी वर्षानिमित्ताने महाड क्रांतिदिन महोत्सवाचे आयोजन केले. आपल्या राज्याच्या अर्थसंकल्पात राज्याचे मुख्यमंत्री आणि राज्याच्या अर्थमंत्री पदाचा कार्यभार सांभाळणारे देवेंद्र फडणवीस यांनी विधानसभेत भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महाड चवदार तळे सत्याग्रहाच्या शताब्दी वर्षानिमित्त पायाभूत सोयीसुविधांचा विकास आराखडा तयार करण्यात येणार असल्याचे ६ मार्च २०२६ रोजी घोषित केले. तसेच महाराष्ट्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या माध्यमातून महाड चवदार तळ्याचे सुशोभीकरण करण्यासाठी २५ कोटी रुपये निर्धारित तरतूद करण्यात आली आहे, तर महाराष्ट्र सरकारच्यावतीने या ऐतिहासिक स्थळाला ‘सामाजिक समतेचे प्रतीक’ म्हणून चवदार तळ्याचे सुशोभीकरण, जलशुद्धीकरण आणि पर्यटन सुविधा पुरविण्यासाठी शतक महोत्सवी वर्षानिमित्ताने ५५.८० कोटी रुपये विकास आराखडा तयार करण्यात येऊन तो राबविण्यात येणार आहे. तसेच लाखो आंबेडकरी अनुयायी चवदार तळे सत्याग्रहाच्या निमित्ताने येत असल्यामुळे त्यांची निवास व्यवस्था, आरोग्य सेवा, पिण्याचे पाणी, भोजन व्यवस्था, स्वच्छता व्यवस्थापन स्थानिक प्रशासनाच्या वतीने करण्यात आली. महाडमधील चवदार तळ्यावर पिण्याच्या पाण्याचा सत्याग्रह डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी करून चवदार तळे दलिताना पाण्याच्या पाण्यासाठी खुले करून दिले. आपल्या देशातील सामाजिक समतेचा हा पहिला सत्याग्रह आहे. त्यामुळे महाडचे चवदार तळे म्हणजे महाराष्ट्राच्या सामाजिक क्रांतीचा ऐतिहासिक ठेवा आहे. आज जरी चवदार तळे सत्याग्रह महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नेतृत्वाने जगप्रसिद्ध झाले तरी महाड चवदार तळ्यातील ऑजळभर पाण्याने खरा इतिहास घडविला आहे. तेव्हा महाडच्या चवदार तळ्यावर ऐतिहासिक सत्याग्रह झाला त्या घटनेचे शतक महोत्सवी वर्ष साजरे करण्यात सुरुवात जरी झाली तरी खरे शतक ऑजळभर पाण्याचे समजून घेतले पाहिजे. त्यासाठी सुद्धा संघर्ष करावा लागला होता. तरच महाड चवदार तळ्याचे शतक महोत्सव वर्ष साजरे केल्याचे फलित होईल.

गाझा, व्हेनेझुएला, इराणनंतर ट्रम्पच्या रडारवर कोण?

मनमानी आणि बेमूर्त कारभारासाठी ख्यात डोनाल्ड ट्रम्प यांनी अमेरिकन अध्यक्षपदाला काळीमा फासला आहे. एकीकडे शांततेचा नोबेल पुरस्कार मिळवा असा हट्ट धरायचा आणि दुसरीकडे कोट्यवधी निष्पाप जीवांशी खेळायचे, अशी त्यांची अहमहमिका आहे. गाझा पट्टीमध्ये शेकडो कुटुंबांना उद्ध्वस्त केल्यानंतर तेथे भय पर्यटन सिटी साकारण्याचा मनसुबा व्यावसायिक ट्रम्प यांनी जाहीर केला. सारे जगच त्याने अचंबित झाले. हे सारे थांबत नाही तोच ट्रम्प यांच्या आदेशाने व्हेनेझुएलाचे अध्यक्ष निकोलस मादुरो आणि त्यांची पत्नी सेलिया फ्लोरेस यांचे पहाटेच्या सुमारास अपहरण झाले. अमेरिकन फौजांनी अध्यक्ष निवासात घुसून ही कारवाई केली. त्यानंतर गेल्या महिन्यात इराणचे सर्वेसर्वा अली खामेनी यांच्यासह सत्ताधारी गटातील अनेक उच्चपदस्थ अधिकारी आणि इस्लामिक रिव्होल्युशनरी गार्ड कॉर्प्सच्या नेत्यांची निर्घृण हत्या करण्यात आली. आंतरराष्ट्रीय कायदे, नियम आणि संकेतांना कराची टोपली दाखवत ट्रम्प यांची ही हुकूमशाही जगासाठी काळाची चिन्ताजनक आहे. आता त्यांनी क्युबा या देशाकडे मोर्चा वळविला आहे.

गाझात हाहाकार करून तेथे पर्यटन शहर साकारण्याची घोषणा, व्हेनेझुएलाच्या अध्यक्षीय झोपेघर अपहरण, इराणच्या अध्यक्षसह महत्त्वाच्या नेत्यांची हत्या केल्यानंतर डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या निशाण्यावर आता कोणता देश आहे?

आहे. अमेरिकेच्या धोरणांमुळे आंतरराष्ट्रीय बाजारातून तेल खरेदी करणे क्युबासाठी अशक्य झाले आहे. इंधन नसल्यामुळे वीज प्रकल्पांची इंजिने शांत पडली आहेत. निबंधांमुळे क्युबाला जुन्या झालेल्या पांवर प्लांट्ससाठी सुटे भाग मिळत नाहीत, ज्यामुळे यंत्रणा वारंवार कोलमडत आहे.

अमेरिकेत यंदा निवडणूक रणधुमाळी असणार आहे. हे जाणून डोनाल्ड ट्रम्प यांनी पुन्हा एकदा आपल्या आक्रमक परराष्ट्र धोरणाचे संकेत दिले आहेत. गाझा, व्हेनेझुएला आणि इराणनंतर आता ट्रम्प यांच्या रडारवर क्युबा असल्याचे चित्र दिसत आहे. ट्रम्प यांनी आपल्या मागील कार्यकाळात देखील क्युबावर सर्वाधिक इराणनंतर आता ट्रम्प यांच्या सत्तेत आल्याने त्यांनी हे निबंध अधिक कडक केले आहेत. ट्रम्प यांचा 'क्युबा'ला विरोध हा केवळ आर्थिक नसून राजकीय आहे. क्युबाची अर्थव्यवस्था पूर्णपणे कोलमडवून तिथे राजकीय परिवर्तन घडवून आणणे, हा यामागील सुप्त हेतू आहे. आपल्या मजीचे सत्ताधारी तेथे असावेत आणि क्युबातील नैसर्गिक साधन संपत्तीवर ताबा मिळावा यासाठी ट्रम्प यांचा अद्वाहास आहे. क्युबातील जनता आधीच महामार्ग आणि अन्नधान्याच्या टंचाईशी झुंजत असताना, या वीज संकटामुळे त्यांच्या संयमाचा अंत पाहायला मिळत आहे.

क्युबाचा सर्वात मोठा मित्र देश व्हेनेझुएला सध्या स्वतःच्या अंतर्गत समस्यांनी आणि अमेरिकन दबावामुळे क्युबाला इंधन पुरवठा करू शकत नाही. इंधनाअभावी वीज प्रकल्प चालवणे क्युबासाठी जिकिरीचे झाले आहे. डोनाल्ड ट्रम्प यांनी आपल्या आक्रमक विधानांनी पुन्हा एकदा जागतिक राजकारणात खळबळ माजवून दिली आहे. गाझामध्ये भीषण युद्धानंतर तिथे 'पर्यटन शहर' उभारण्याचे त्यांचे विधान हे तेलकट व्यावसायिक नसून ते 'साम्राज्यवादी' मानसिकतेचे

निदर्शक मानले जात आहे. व्हेनेझुएलाच्या अंतर्गत व्यवस्थेत केलेली ढवळढवळ आणि इराणमधील खामेनी यांच्या पक्षात निर्माण झालेली पोकळी, या सर्वांनंतर ट्रम्प यांचे लक्ष आता क्युबाकडे वळले आहे. "क्युबा हा एक अयशस्वी देश आहे, त्यांच्याकडे पैसे नाहीत, तेल नाही. त्यांच्याकडे फक्त सुंदर जमीन आहे," असे विधान करत ट्रम्प यांनी क्युबावर ताबा मिळवण्याचे किंवा तिथे सत्तापरिवर्तन करण्याचे संकेत दिले आहेत.

इतिहासाची पाने चाळता क्युबा आणि अमेरिकेचे संबंध अनेक चढ-उतारांनी भरलेले आहेत. विशेषतः क्युबान मिसाईल क्राईसिसनंतर दोन्ही देशांमध्ये अविश्वासूचे वातावरण निर्माण झाले. काही दशकांनी संबंध सुधारण्याचा प्रयत्न झाला. बराक ओबामा यांनी ५० वर्षांपासूनचा शत्रूभाव संपवून 'मैत्रीपूर्ण' संबंध प्रस्थापित करण्यावर भर दिला होता. ओबामांनी क्युबाचे नाव 'दहशतवादाला खतपाणी घालणाऱ्या देशांच्या' यादीतून काढून टाकले. ८८ वर्षांनंतर क्युबाला भेट देणारे ओबामा हे पहिले अमेरिकन राष्ट्राध्यक्ष ठरले.

ओबामांचे धोरण 'निबंधांव्यजी संवादातून बसल' घडवण्याचे होते, ज्यामुळे दोन्ही देशातील तणाव मोट्या प्रमाणात कमी झाला होता. आता ट्रम्प यांच्या अध्यक्षीय कार्यकाळात क्युबाशी पुन्हा संबंध विघडले आहेत.

इतिहास साक्ष आहे की, अमेरिकेने जेव्हा जेव्हा एखाद्या देशावर 'आर्थिक निबंध' लादले, तेव्हा तिथे सत्तापालटाचा मार्ग मोकळा झाला आहे. क्युबाच्या बाबतीतही हेच घडताना दिसत आहे. वीज कपातीमुळे लोकांमध्ये असलेला असंतोष वाढवून, तिथल्या कम्युनिस्ट राजवटीला शह देणे हा अमेरिकेचा मुख्य उद्देश आहे. या सर्व घडामोडींचा परिणाम केवळ त्या देशांपुरता मर्यादित नाही. इराणमधील युद्दामुळे कच्च्या तेलाचे दर गगनाला भिडले आहेत, ज्याचा थेट फटका

भारतीय अर्थव्यवस्थेलाही बसत आहे. क्युबातील अस्थिरता ही रशिया आणि चीनच्या वर्चस्वाला अमेरिकेने दिलेले थेट आव्हान आहे.

गाझा पट्टीत सुमारे २१ लाख नागरिक राहतात. ऑक्टोबर २०२३ पासून सुरू झालेल्या युद्धात जवळपास ५० हजार जणांची निर्घृण हत्या झाली आहे. यात महिला आणि मुलांची संख्या मोठी आहे. सुमारे लाखभर जखमी झाले आहेत, तर १९ लाख जण बेघर झाले आहेत. व्हेनेझुएलाची एकूण लोकसंख्या सुमारे २.९ कोटी आहे. तेथे थेट युद्ध सुरू नसले तरी राजकीय अस्थिरता आणि आर्थिक संकटामुळे गेल्या काही वर्षांत लाखो लोकांनी देश सोडला आहे. इराणची एकूण लोकसंख्या सुमारे ८.९ कोटी आहे. इराण आणि इस्रायल यांच्यातील थेट संघर्षात आतापर्यंत झालेल्या जीवितहानीचा निश्चित आकडा समोर आलेला नाही. मात्र, गेल्या १८ दिवसांत शेकडो जण ठार झाले आहेत. अनेक पायाभूत सुविधा नष्ट झाल्या आहेत. शेकडो लोक जखमी झाल्याचा अंदाज आहे. क्युबाची एकूण लोकसंख्या सुमारे १.१ कोटी आहे. सध्या तेथे युद्ध सुरू नसले तरी वीज, अन्न आणि औषधांचे मोठे संकट निर्माण झाले आहे. त्यामुळे जनजीवन विस्कळीत झाले आहे. म्हणजेच, कोट्यवधी जनतेच्या जीवाशी खेळ करण्याचे काम ट्रम्प यांच्याकडून सुरू आहे.

एकीकडे इराण-इस्रायल युद्धामुळे जागतिक अर्थव्यवस्था अस्थिर आहे, तर दुसरीकडे क्युबासारखा छोट्या देशा महासात्तांच्या राजकारणात भरडला जात आहे. जर क्युबातील हे वीज संकट लवकर सुटले नाही, तर तिथे मोठे मानवी संकट उभे राहण्याची शक्यता आहे. गाझातील हिमात्यांवर रिसॉर्ट्स उभारण्याचे स्वप्न पाहणारी महासत्ता आणि व्हेनेझुएला व इराणमध्ये नेतृत्व संपवून लोकशाही आणण्याचा दावा करणारी यंत्रणा, आता क्युबाला 'अंधारतून प्रकाशाकडे' नेण्याच्या नावाखाली कोणत्या थराला जाईल, हे पाहणे महत्त्वाचे ठरेल. क्युबाचा हा 'व्हॅकआऊट' केवळ विजेचा नसून, तो एका छोट्या राष्ट्राच्या सार्वभौमत्वाचा कार्यक्रमांमध्ये संकटाचा इशारा आहे. दरम्यान, अमेरिकेच्या पावलावर पाऊल ठेवून चीनने तैवानचा घास घेण्याचा प्रयत्न केला तर ते नवल राहणार नाही, असे तज्ज्ञांचे मत आहे.

या ज्योतिष्याला राजाश्रय कुणाचा?

नाशिकमध्ये कथित ज्योतिषी कॅप्टन अशोक खरात याला लैंगिक शोषणाच्या आरोपावरून अटक झाली. ही घटना समाज, अंधश्रद्धा आणि राजकारण यांच्यातील धोकादायक संगनमताचे गंभीर उदाहरण आहे. अशा प्रकारच्या घटना महाराष्ट्रात नवीन नाहीत; परंतु प्रत्येक वेळी त्यातून उघड होणारी बाब म्हणजे स्वतःला बाबा, गुरू किंवा ज्योतिषी म्हणवून घेण्याच्या व्यक्तींना मिळणारा राजकीय आश्रय आणि त्यातून निर्माण होणारे अंधश्रद्धा सत्ताकवच. या प्रकारातही काही मोठ्या नेत्यांची नावे पुढे येत असल्याचे प्रसंग अधिकच तीव्र होते. समाजात अशा प्रवृत्तींना खतपाणी नेमके कोण घालत आहे? अशोक खरात याच्यावरचे आरोप अत्यंत गंभीर स्वरूपाचे आहेत. लैंगिक शोषणासारखा गुन्हा हा वैयक्तिक पातळीवरील विकृती आहेच; शिवाय तो सत्तेचा आणि प्रभावाचा गैरवापर आहे. अशा बाबांकडे अनेक लोक श्रद्धेने जातात, त्यांच्या आयुष्यातील समस्या सोडवण्यासाठी त्यांच्यावर विश्वास ठेवतात. हाच विश्वास अशा व्यक्तींकडून शस्त्रासारखा वापरला जातो. जेव्हा एखादी व्यक्ती स्वतःला आध्यात्मिक किंवा अलौकिक शक्ती असलेली म्हणून सादर करते, तेव्हा तिच्याभोवती एक प्रकारची भीती आणि आकर्षण तयार होते. यामुळे पीडित व्यक्तींना आवाज उठवणे कठीण जाते.

या प्रकारणात विशेष लक्षवेधी बाब म्हणजे काही प्रभावशाली राजकीय नेत्यांशी या बाबांचे संबंध असल्याची चर्चा. उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, महिला आयोगाच्या अध्यक्ष रूपाली चाकणकर, मंत्री दीपक केसरकर, आमदार जयंत पाटील, खासदार नीलेश लंके यांसारख्या अनेक दिग्गज नेत्यांची नावे समोर येत आहेत. जेव्हा राजकीय नेते अशा व्यक्तींशी संबंध ठेवतात, त्यांना सार्वजनिक कार्यक्रमांमध्ये स्थान देतात किंवा त्यांच्याकडून आशीर्वाद घेताना दिसतात, तेव्हा समाजात चुकीचा संदेश जातो. जर इतके मोठे नेते या बाबांवर विश्वास ठेवतात, तर ते नक्कीच योग्य असतील असे सामान्य नागरिकांना वाटते. परिणामी अशा बाबांची सामाजिक मान्यता वाढते आणि त्यांना अधिक बळ मिळते. अशोक खरात याच्यावर लैंगिक शोषणासारखा गंभीर आरोप असताना, त्याच्या संस्थेशी श्रेष्ठ संबंध असलेल्या रूपाली चाकणकर या महिला आयोगाच्या अध्यक्ष आहेत, ही बाब धक्कादायक आणि संतापजनक आहे. महिला आयोग म्हणजे महिलांच्या हक्कांचे रक्षण करणारी, अन्यायविरोधात उभी राहणारी सर्वोच्च राज्यव्यवस्थेतील संस्था. पण ज्या व्यक्तींवर महिलांच्या सुरक्षेची जबाबदारी आहे, तिचेच नाव अशा संस्थेत व्यक्तींच्या संस्थेशी जोडले जाते, तेव्हा संपूर्ण व्यवस्थेची विश्वासाहता कोलमडते. हे केवळ योगायोग म्हणून इटकून टाकणे म्हणजे लोकांच्या बुद्धीचा अपमान आहे.

सत्ताधारांची भूमिका इथे अत्यंत संशयास्पद ठरते. जर एखादा सर्वसामान्य कार्यकर्ता अशा प्रकारात अडकला असता, तर पोलिसांची कारवाई, माध्यमांचा दबाव आणि राजकीय निषेध यांचा भडिमार झाला असता. पण जेव्हा सत्तेशी जवळीक असते, तेव्हा अचानक मीन पाळले जाते, चौकशी संप होते आणि जबाबदारी टाळण्याचा खेळ सुरू होतो. ही दुहेरी मापदंडांची पद्धत लोकशाहीसाठी घातक आहे. महाराष्ट्रात यापुढीही अशा अनेक घटना घडलेल्या आहेत.

काही बाबांनी स्वतःला देवाचा अवतार सांगून महिलांचे शोषण केले, तर काहींनी चमत्कारांच्या नावाखाली लोकांची फसवणूक केली. या सर्व घटनांमध्ये एक समान धागा दिसतो. राजकीय आणि सामाजिक संरक्षण. अनेक वेळा अशा बाबांविरुद्ध तक्रारी येतात, परंतु त्यावर कारवाई होत नाही किंवा ती खूप उशिरा होते. कारण त्यांच्यामागे असलेली राजकीय ताकद. पोलीस यंत्रणेलाही अशा प्रकारांमध्ये दबावाचा सामना करावा लागतो. अंधश्रद्धा हा या समस्येचा केंद्रबिंदू आहे. महाराष्ट्रासारख्या प्रगत राज्यातही लोक मोठ्या प्रमाणावर ज्योतिष, तांत्रिक उपाय, चमत्कार यांवर विश्वास ठेवतात. शिक्षण आणि विज्ञानाचा प्रसार झाला असला तरी मानसिक पातळीवर अंधश्रद्धा अजूनही घट्ट रुजलेली आहे. जेव्हा एखादी व्यक्ती संकटात असते, आर्थिक, कौटुंबिक किंवा आरोग्याशी संबंधित ही समस्या असते, तेव्हा ती कोणत्याही आशेच्या किरणाकडे धाव घेते. याच मानसिकतेचा फायदा अशा बाबांकडून घेतला जातो.

राजकीय नेत्यांची भूमिका येथे अत्यंत महत्त्वाची ठरते. त्यांनी अशा व्यक्तींना सार्वजनिक मान्यता देणे थांबवले पाहिजे. परंतु वास्तवात अनेक नेते स्वतःच अशा बाबांकडे जातात. यामागे काही वेळा वैयक्तिक श्रद्धा असू शकते, परंतु अनेक वेळा हा एक राजकीय डाव असतो. अशा बाबांकडे मोठा भक्तवर्ग असतो आणि त्या माध्यमातून मतदारांवर प्रभाव टाकता येतो. त्यामुळे राजकारणाचा या बाबांशी संबंध ठेवतात, त्यांना संरक्षण देतात आणि त्यांच्याद्वारे अप्रत्यक्षपणे राजकीय लाभ मिळवतात. ही परिस्थिती अत्यंत धोकादायक आहे. यामुळे कायद्याचा आणि न्यायव्यवस्थेचा अपमान होतो. जेव्हा एखाद्या बाबांवर गंभीर आरोप असतानाही त्याला सार्वजनिक कार्यक्रमांमध्ये स्थान देतात किंवा त्यांच्याकडून आशीर्वाद घेताना दिसतात, तेव्हा समाजात चुकीचा संदेश जातो. जर इतके मोठे नेते या बाबांवर विश्वास ठेवतात, तर ते नक्कीच योग्य असतील असे सामान्य नागरिकांना वाटते. परिणामी अशा बाबांची सामाजिक मान्यता वाढते आणि त्यांना अधिक बळ मिळते. अशोक खरात याच्यावर लैंगिक शोषणासारखा गंभीर आरोप असताना, त्याच्या संस्थेशी श्रेष्ठ संबंध असलेल्या रूपाली चाकणकर या महिला आयोगाच्या अध्यक्ष आहेत, ही बाब धक्कादायक आणि संतापजनक आहे. महिला आयोग म्हणजे महिलांच्या हक्कांचे रक्षण करणारी, अन्यायविरोधात उभी राहणारी सर्वोच्च राज्यव्यवस्थेतील संस्था. पण ज्या व्यक्तींवर महिलांच्या सुरक्षेची जबाबदारी आहे, तिचेच नाव अशा संस्थेत व्यक्तींच्या संस्थेशी जोडले जाते, तेव्हा संपूर्ण व्यवस्थेची विश्वासाहता कोलमडते. हे केवळ योगायोग म्हणून इटकून टाकणे म्हणजे लोकांच्या बुद्धीचा अपमान आहे.

सत्ताधारांची भूमिका इथे अत्यंत संशयास्पद ठरते. जर एखादा सर्वसामान्य कार्यकर्ता अशा प्रकारात अडकला असता, तर पोलिसांची कारवाई, माध्यमांचा दबाव आणि राजकीय निषेध यांचा भडिमार झाला असता. पण जेव्हा सत्तेशी जवळीक असते, तेव्हा अचानक मीन पाळले जाते, चौकशी संप होते आणि जबाबदारी टाळण्याचा खेळ सुरू होतो. ही दुहेरी मापदंडांची पद्धत लोकशाहीसाठी घातक आहे. महाराष्ट्रात यापुढीही अशा अनेक घटना घडलेल्या आहेत.

‘भय’त्वाची येवो प्रचिती

म्हणजे त्यातलेच एक पाऊल. सध्याची देशातील परिस्थिती व आंतरराष्ट्रीय परिस्थिती पाहता अशा योजनांची गरज होती व यापुढेही असेलच. त्यामुळे 'भय'चे स्वागत. 'भय' योजनेचे तपशील जाहीर झालेले आहेत. ही योजना सहा वर्षांसाठी आहे. या योजनेत देशभरात १०० टिकाणी 'प्लग अँड प्ले' तत्त्वावरील औद्योगिक पार्क विकसित करण्यात येणार आहेत. म्हणजे उद्योजकांना तयार स्थितीतील पायाभूत सोयीसुविधा मिळतील. जमिनीच्या मंजुरीसाठी खेटा घालणे टाकले. विविध सेवांसाठी इकडून तिकडे असे हेलपाटे मारावे लागणार नाहीत, असे सरकार म्हणते आहे. म्हणजेच नोकरशाहीचा जाच कमी होईल, अशी आशा बाळगता येईल. किमान १०० ते कमाल एक हजार एकर इतक्या क्षेत्रात ही पार्क उभारण्यात येणार असून, त्यासाठी केंद्रांकडून प्रतिएकर एक कोटी रुपयांचे साहाय्य मिळणार आहे. ही पार्क कुठे स्थापनाची याचा निर्णय स्पर्धात्मक पद्धतीने अनेकांच्या आधी घ्याऊन सुमारे १५ लाख रोजगार निर्माण होतील, असा सरकारचा अदमास आहे.

आजच्या काळातील हा प्रश्न महत्त्वाचा. नुकत्याच आलेल्या एका अहवालाने देशातील ४० टक्के पदवीधर बेरोजगार आहेत, यावर बोट ठेवलेले आहे. यावरून आजची रोजगार निर्मितीची निकड कळवी व ही योजना स्वागताह का हेही उमजून यावे.

पायाभूत सुविधा उभारण्याचा धडाका केंद्राने लावलेला असल्याचे दिसत असले तरी उद्योगांच्या विकासाच्या दृष्टीने तो पुरेसा नाही. अनेक टिकाणी विजेसारखी मूलभूत गरजही पूर्णांथाने भागवली जात नाही. प्रशिक्षित मनुष्यबळाची कमतरता ही आणखी एक अडचण. त्यात हेर विदेशी व तुलनेने स्वस्त अशा उत्पादनांनी उभ्या केलेल्या आव्हानाची. हे असेच असल्याने गुंतवणूकदार चटकन पुढे येण्यास धजावत नाहीत, हे मोठे दुखणे आहे. शेजारच्या - अगदी चीनसकट - देशांना भारतात गुंतवणुकीसंदर्भात नुकत्याच काही सवलती जाहीर करण्यात आल्या. आपल्याकडील अनेकांच्या बाह्यमध्ये चीन म्हटले की स्फुरण चढते आणि जणू काही आत्ताच ते सीमेवर जाऊन

चिनी सैनिकांशी लढतील, असा त्यांचा बाणा असतो. असे असताना, गुंतवणुकीबाबत शेजाऱ्यांना दिलेल्या सवलती या केंद्र सरकारच्या वास्तववादी दृष्टिकोनाचा परिचय देण्याचा आणि म्हणून योग्यच आहेत.

भारत-अमेरिका यांच्यातील स्थिति झालेला व्यापार करार, धगधगते आखात अशा आंतरराष्ट्रीय पटलाच्या पार्श्वभूमीवर 'भय'ची घोषणा झालेली आहे, हे लक्षात घ्यायला हवे. हा सगळा पट ध्यानात घेत असताना सन २००५मध्ये आलेल्या 'एसईझेड' (विशेष आर्थिक क्षेत्र) योजनेचेही स्मरण होणे अनिवार्य. सन २००५मध्ये या संदर्भातील कायदा झाल्यानंतर प्रारंभी त्यास उत्तम प्रतिसाद मिळाला. मात्र नंतर करसवलती मागे घेण्यात आल्या नि उद्योग क्षेत्रही त्यातून मागे हटू लागले. मूळ 'एसईझेड' कायद्याची जागा घेणारे 'देश' हे विधेयक सुमारे चार वर्षे रखडले आहे. अगदी आत्ताच, 'एसईझेड' योजनेचा आढावा घेण्यासाठी व त्याच्या दुसऱ्या टप्प्यातील आराखडा ठरवण्यासाठी केंद्राने समिती स्थापली आहे. 'भय'ची अंमलबजावणी करताना या आधीच्या घटनांतून (किंवा चुकांतून!) काही धडे मोदी सरकारला घेता येतील. हे सारे जमून आले तर देशाला हाषव्यह्मत्वाची प्रचिती येण्याची आशा बाळगता येईल. ती तशी येवो, ही संदिग्ध.

चप्पल आपल्याला संरक्षण देतात आणि ती एक फॅशन अॅक्सेसरीही आहे. अनेकदा चुकीचे फुटवेअर वापरले जातात, तेव्हा त्याचे शरीरावरील परिणाम समजून घेतल्याने आणि योग्य बूट निवडल्याने तुमच्या समस्या सुटू शकतात.

हाय हिल्स : हाय हिल्समुळे पायाच्या चवड्यांवर अतिरिक्त ताण येतो आणि त्यामुळे वेदना तसेच कॉलोसाइट्सचा त्रास होतो. त्यांच्यामुळे आपले घोट्टेही मुरगळू शकतात. हाय हिल्सचा दीर्घकाळ वापर केल्यामुळे पोटरिचे स्नायू लहान होऊ शकतात आणि पायात वेदना होतात. ते गुडघे, नितंब आणि मणक्यांवर अतिरिक्त ताण आणतात. त्यामुळे इतर समस्या उद्भवू शकतात. नियमित वापरसाठी २ इंचापेक्षा जास्त हिल्स वापरणे टाळा.

फुटवेअर आणि गुडघ्याचे ऑस्टिओआर्थरायटिस : तुम्हाला गुडघ्याच्या वेदना किंवा आर्थरायटिसचा त्रास असल्यास कठीण किंवा टणक बूट आणि हाय हिल्स घालणे टाळा. संशोधनातून असे दिसून

फीट आणि योग्य : बूट हुशारीने निवडा!

आले आहे की, कमी हिल्सचे लवचिक फुटवेअर (०.५ इंच) गुडघ्यांवरील ताण कमी करतो.

फुटवेअर आणि मधुमेह : दीर्घकाळ मधुमेह असल्यामुळे नसांचे नुकसान होऊ शकते. त्यामुळे पायात बधीरपणा येतो. त्याचा परिणाम म्हणून आपल्याला पायात कापलेले किंवा पुरळ आलेले जाणवत नाही आणि ते वेगाने गंभीर संसर्गात परावर्तित होऊ शकते. पायांची नियमित तपासणी करून लालसरपणा, पुरळ किंवा कापलेले असलेले तपासल्यास आणि खास मऊ फुटवेअरचा वापर केल्यास मधुमेहीमध्ये गंभीर गुंतागुंत टाळता येऊ शकते.

फीट

नवीन फुटवेअर खरेदी करताना तुमच्या पायांची लांबी आणि रुंदी मोजून घ्या. कारण, काळानुसार तुमच्या पायांचा आकार बदलू शकतो. तुम्ही पायाचा आकार सध्याकाळी मोजला पाहिजे, कारण दिवस संपताना पाय थोडासा सुजतो. तुमचे अंगठ्याचे बोट आणि बुटाचे टोक यांच्यामध्ये साधारण अर्धा इंच जागा असली पाहिजे. तुमच्या पायाचा सर्वात मोठा भाग बुटामध्ये घट्ट बसला किंवा चिमटला जायला नको. तुमचे बूट पायापेक्षा लहान असल्यास तुमच्या टाचेला त्रास होऊ शकतो.

निमुळत्या फुटवेअरमुळे कॉर्न किंवा बुनियन्स होऊ शकतात. बूट खूप मोठे असल्यास घसरल्यामुळे पुरळ आणि वेदना होऊ शकतात.

योग्य फुटवेअरचा वापर

फीट :

तुम्हाला चपलेत आरामदायी वाटले पाहिजे. आरामदायीपणा तपासण्यासाठी स्टोअरमध्ये नवीन चप्पल घालून चाला. तुमचा पाय जमिनीवर आपटतो तेव्हा त्याचा परिणाम कमी करण्यासाठी बुटाला पुरेशा प्रमाणात कुशन असले पाहिजे. लक्षात ठेवा, बूट तुमच्या पायांनुसार

असावेत, पाय बुटांप्रमाणे जुळवू नका.

फ्रेमवर्क :

तुमचे बूट खूप घासलेले असल्यास, तुमच्या घोट्ट्याकडेही घासलेले असल्यास ते घर्षण आणि वापराचे परिणाम किंवा चिन्ह आहेत आणि ती तुमचे बूट बदलण्याची वेळ आहे. शेवटी, उद्दिष्टित कार्यासाठी योग्य बुटांचा वापर करा. स्टाइलसाठी आरामदायीपणाशी तडजोड करू नका.

चौरस किंवा गोल टो-बॉक्स असलेले बूट निवडा.

टोकदार टो-बॉक्स असल्यास तुम्हाला कॉर्न, कॉर्नसाइटिस, बुनियन्स, टाचेतील नादुरुस्ती आणि पुरळ यांचा त्रास होऊ शकतो. बुटाची पुढची बाजू तुमच्या पायाच्या पुढच्या बाजूशी जुळती असावी. हील काऊटर (बुटाची मागची बाजू) इतकी मजबूत असावी की, पाय मुरगळणार नाही आणि तुमच्या घोट्ट्याला सपोर्ट मिळेल.

बूट बदलण्याची वेळ कधी :

तुमचे बूट खूप घासलेले असल्यास, तुमच्या घोट्ट्याकडेही घासलेले असल्यास ते घर्षण आणि वापराचे परिणाम किंवा चिन्ह आहेत आणि ती तुमचे बूट बदलण्याची वेळ आहे. शेवटी, उद्दिष्टित कार्यासाठी योग्य बुटांचा वापर करा. स्टाइलसाठी आरामदायीपणाशी तडजोड करू नका.

मधाचे फेसपॅक

मध हे आपल्या आरोग्यासाठी औषधी आहे. मध हे आपल्या त्वचेवरही गुणकारी असल्याचे सिद्ध झाले आहे. बाजारात आलेले केमिकलयुक्त फेसपॅकमुळे आपल्या त्वचेवर विपरित परिणाम होत असतो. मधाचा फेसपॅक घरच्या घरी तयार करून आपली त्वचेचा सतेजपणा कायम ठेवता येऊ शकतो.

■ मुलतानी मातीचे पावडर, गुलाबजल, मध (शहद) व संत्र्याचा रस प्रत्येक एक-एक चमचा घेऊन त्याची पेस्ट तयार करून रात्री झोपण्याआधी चेहऱ्यावर लावावी. १० ते १५ मिनिटांनी चेहरा स्वच्छ करावा.

■ एक चमचा मधात एका अंड्याच्या बलक घालून चेहऱ्यावर लावावी. १० मिनिटांनी चेहरा स्वच्छ करावा.

■ पिकलेल्या केळीचा गर, कणीक व एक मोठा चमचा मध यांची पेस्ट चेहऱ्यावर लावावी. १० मिनिटांनंतर चेहरा थंड पाण्याने स्वच्छ करावा.

क्रोकरी करा चकाचक

प्रत्येक महिलेला वाटते स्वयंपाकघरात काचेची उपकरणे असावीत. क्रोकरीचे आकर्षक प्रकार बाजारात उपलब्ध असल्यामुळे त्याची भुरळ पडल्याशिवाय राहात नाही. डायनिंग टेबलवर स्टायलिश क्रोकरी अधिक शोभून दिसतात. मात्र ही काचेची भांडी बरीच महंग असतात. शिवाय त्यांचा वापर अत्यंत काळजीपूर्वक करावा लागतो. खबरदारी घेतली नाही तर किती सामानाचे नुकसान होण्याची शक्यता असते. स्वच्छतेबाबतही क्रोकरीची विशेष काळजी घ्यावी लागते.

काचेची टिकून राहण्याचे काही वेगळे मार्ग अवलंबावे लागतात. आज यासंबंधी काही महत्वाच्या टिप्स जाणून घेऊ या. क्रोकरीवर डाग राहू नये, असे वाटत असेल तर ती वेळोवेळी स्वच्छ करायला हवी. फार काळ असल्यास अवस्थित टेलव्हास डाग टिकून राहतात आणि स्वच्छ करणे कठीण होते. काचेची भांडी स्वच्छ करण्यासाठी गार पाण्याऐवजी गरम पाण्याचा वापर करावा. गरम पाण्याचा वापर केल्याने साबणाचा कमीत कमी वापर करून ही भांडी स्वच्छ करणे शक्य होते. गरम पाण्यामुळे भांडी स्वच्छ होतातच, शिवाय त्यावरील जीवजंतूंचाही नायनाट होतो. क्रोकरी स्वच्छ केल्यानंतर काही काळ विहंगम मिसळलेल्या पाण्यात बुडवून ठेवावी. काही वेळांना बाहेर काढून न धुताच भांडी सुकवावी. यामुळे क्रोकरीची चमक टिकून राहते. काचेची भांडी धुतल्यानंतर त्यावर लिंबू रंगडावे. लिंबूमुळे न दिसणारे डागही निघून जातात आणि वेगळी चमक येते. लिंबू चोळण्यानंतर भांडी परत एकदा धुवून घेण्यास विसरू नये. क्रोकरीच्या आतल्या कडा स्वच्छ करण्यासाठी जुन्या ब्रशवर टूथपेस्ट घ्यावी आणि त्याने हलक्या हाताने स्वच्छता करावी. त्यानंतर कोमट पाण्याने भांडी धुवून घ्यावी.

सतत जांभया येत आहेत का? मग त्यामागे असू शकतात ही कारणे

वारंवार जांभया येत असतील तर झोप अपुरी झाली असल्याचे हे लक्षण असल्याचे आपण मानतो. मात्र केवळ झोप अपुरी झाली असली तरच सतत जांभया येतात असे नाही. यामागे अन्य काही कारणेही असू शकतात. ही कारणे जाणून घेऊ या. सातत्याने येणाऱ्या जांभया हे मानसिक तणावाचे लक्षण असू शकते. मानसिक तणाव जास्त असेल, तर त्याचा परिणाम मेंदूच्या सक्रियतेवरही होत असतो. त्यामुळे मेंदूला सक्रिय ठेवण्यासाठी प्राणवायूचा पुरेसा पुरवठा होण्यासाठी वारंवार जांभया येऊ लागतात. मेंदूला प्राणवायूचा पुरवठा कमी होत असेल तर याचा परिणाम फुफ्फुसांच्या कार्यावरही

होतो. यादरम्यान फुफ्फुसांमध्ये प्राणवायूची मात्रा कमी होऊन कार्बन डाय ऑक्साईडचे प्रमाण वाढते, तर हा वायू कमी करून प्राणवायूची पातळी वाढवण्यासाठी देखील आपल्याला जांभई येते. जांभई आल्याने मेंदूमधील प्राणवायूचा पुरवठा झपाट्याने वाढतो आणि फुफ्फुसांमध्ये सातून राहिलेला कार्बन डाय ऑक्साईड बाहेर पडण्यास मदत होते. जेव्हा शारीरिक थकवा अधिक असेल त्यावेळी शरीराला प्राणवायूचा पुरेसा पुरवठा होत असतो. अशा वेळी देखील सतत जांभया येत असतात. जांभईद्वारे शरीराला आणि स्नायूंना पुरेसा प्राणवायूचा पुरवठा होत असतो. त्यामुळे आपल्याला सातत्याने जांभया येत असल्यास शारीरिक थकवा आला असल्याचे ओळखून काही काळ विश्रांती घ्यावी.

आजकाल तरुण वर्गातही पाटदुखी, कंबरदुखी, मणक्याच्या वेदना, श्वास घेण्यास त्रास असे विकार वाढत चालले आहेत. सुखासीन जीवनशैली आणि व्यायामाचा अभाव ही कारणे त्यामागे आहेत तसेच रोजच्या आयुष्यात वाढलेले ताणतणाव ही त्याला हातभार लावत आहेत. आपल्या वापरत असलेल्या मऊ मुलायम गाद्या हे विकार अधिक वाढवतात असे निरीक्षण नोंदवले गेले आहे.

मऊ गाद्या, उशा सुखद वाटल्या तरी पाठीची दुखणी, स्वास्थ्यासाठी त्या चांगल्या नाहीत असे तज्ज्ञ सांगतात. मणक्याचे विकार दूर ठेवायचे असतील तर जमिनीवर सतरंजी अथवा पातळ चर्टई टाकून त्यावर जमिनीला पाठ लावून झोपणे खूपच उपयुक्त ठरते. अशा विश्रांतीचे अनेक फायदे होतात. पहिले म्हणजे जमिनीला पाठ लावून झोपण्याने

पाटदुखी, कंबरदुखीने हैराण? मग जमिनीवर झोपून पहा

पाठीचा कणा योग्य स्थितीत राहो. उशी न घेता झोपले तर श्वास घेण्यास होत असलेला त्रास दूर होतो.

एखाद्या रात्री झोप येत नसेल तर अशा प्रकारे जमिनीवर झोपून पहा, शांत झोप येते.

खांदे, कुले या ठिकाणी वेदना होत असतील तर जमिनीवर झोपण्याने त्या हळूहळू कमी होत जातात. पाटदुखीचा त्रास कमी होतो. गादीवर झोपल्याने

शरीराचे तापमान वाढते, त्यामुळे शरीरात उष्णता वाढते. चर्टई अथवा सतरंजी घालून जमिनीवर झोपल्यास हा त्रास होत नाही, शिवाय रक्तप्रवाह सुरळीत राहतो आणि मेंदू शांत राहतो. स्नायूंना आराम मिळतो. रोज जमिनीवर झोपणे शक्य नसेल तर जेव्हा जेव्हा पाटदुखी, कंबरदुखी व वरील कोणते त्रास होतात तेव्हा काही दिवस तरी जमिनीवर झोपावे, असे सांगितले जाते.

प्रसंगानुरूप मनुष्य वेगवेगळ्या प्रकारचे आणि आवश्यकतेनुसार तऱ्हेतऱ्हेचे वस्त्रप्रकार उपयोगात आणत असतो. त्यातलाच एक प्रकार आहे नाइटविअर. हा एक असा प्रकार आहे, जो आपले स्थान केवळ टिकवूनच नाही, तर दिवसेंदिवस अधिकाधिक 'स्टायलिश' होत आहे. ज्या नाइटविअरला आपण अधिक करून गाऊन या एकाच नावाने ओळखत, संबोधत असू तो आज कमालीच्या विविध अवतारांमध्ये दिसतो.

तऱ्हेतऱ्हेचे नाइटविअर

कोणते एकेकाळी ज्याची सुरुवात झाली असावी, केवळ सोय व आवश्यकता म्हणून. दिवसभराच्या हर तऱ्हेच्या कपड्यांचे ओझे वाचवून जीव व देह दोन्हींना जरा आराम मिळावा, यासाठी सुटसुटीत असा हा झोपतानाचा पोशाख म्हणजेच नाइटविअर. हे खरे वाटत नाही ना? तेव्हा या अपेक्षांची पूर्ती करायला रोज वापरून मऊसूत झालेला, अक्षरशः अंगवळणी पडलेल्या एखाद दुसऱ्या रोजच्या ड्रेसने तेव्हा सुरुवात झाली असावी. हळूहळू याच्याकडेही लक्ष दिले जाऊ लागले असावे. त्यामुळेच याला एक विशिष्ट रूप आले. मग त्याची अनेक रूपे झाली. आज ही रूपे शमीस, नाइट ड्रेस कपटान, गाऊन, मॅक्री,

रॅप सेट, टॉप-शॉर्ट्स सेट, बेबी डॉल अशी आहेत. ■ शमीस हा साधारणतः सिंगल पीस असतो व लांबीला गुडघ्यांच्या थोडासा वर असतो. यातही आता टू-पीस किंवा रॅप असा आणखी एक प्रकार आला आहे. ■ सेट म्हणजेच टी शर्ट-स्लीव्हलेस व पॅट थ्री-फोर्थ असा ट्रेंड आहे. टिनएजर्ससाठी टॉप-शॉर्ट्स सेट विशेष करून आवडीचा होताना दिसतोय. ■ रंग संगतीबद्ध ही आजकाल प्रत्येक जण 'चुझी' होताना दिसत आहे. नाइटविअरही त्याला अपवाद नाही. पांढरा, क्रीम, लायलॅक, पिंक, रेड, ब्लॅक हे झाले क्लासिक्स, तर नवीन रंगांमध्ये प्लम, परपल,

हॉट पिंक, अंक्वा म्हणजेच हॉट ब्ल्यू, पांढरा, गुलाबी, यलो, ब्राऊन, टरक्वाइज या रंगांना परसती आहे. ■ इतकेच नव्हे तर त्याची डिझाइन, वापरलेले मटेरिअल या गोष्टीकडेही विशेषत्वाने लक्ष दिले जाते. ब्रायडल आणि डिझायनर नाइटविअरला सुद्धा खूप मागणी आहे यातही पॅटर्नबद्ध बोलायचे झाले, तर पायथोळ, हॉल्टर नेक, योक पिस, शेपली म्हणजेच जास्त घेर नसलेला, फुल, थ्री-फोर्थ हे आहेतच. ■ शिवाय प्रिंटबद्ध काय विचारायचे. प्लेन, टेक्सचर्ड, एम्ब्रॉयडरी, लाइट आणि ब्राइट प्रिंटेड, अंबव्हॅलेंट प्रिंटेड हे आहेतच, पण क्लासिक म्हणावे असे हलकेफुलके फ्लोरल व पोलका डॉट्स आपले वर्चस्व टिकवून आहे. ■ नाइटविअर म्हणजे देनांदिन जीवनातील एक अविभाज्य घटक बनलेला आहे. त्यामुळे त्याची 'डिमांड' रंग लाई है. तो स्टायल स्टेटमेंट ठरत आहे. यातून आपण आपली निवड करावी व स्टाइल-स्टेटमेंट ठरवावे.

हॉट पिंक, अंक्वा म्हणजेच हॉट ब्ल्यू, पांढरा, गुलाबी, यलो, ब्राऊन, टरक्वाइज या रंगांना परसती आहे. ■ इतकेच नव्हे तर त्याची डिझाइन, वापरलेले मटेरिअल या गोष्टीकडेही विशेषत्वाने लक्ष दिले जाते. ब्रायडल आणि डिझायनर नाइटविअरला सुद्धा खूप मागणी आहे यातही पॅटर्नबद्ध बोलायचे झाले, तर पायथोळ, हॉल्टर नेक, योक पिस, शेपली म्हणजेच जास्त घेर नसलेला, फुल, थ्री-फोर्थ हे आहेतच. ■ शिवाय प्रिंटबद्ध काय विचारायचे. प्लेन, टेक्सचर्ड, एम्ब्रॉयडरी, लाइट आणि ब्राइट प्रिंटेड, अंबव्हॅलेंट प्रिंटेड हे आहेतच, पण क्लासिक म्हणावे असे हलकेफुलके फ्लोरल व पोलका डॉट्स आपले वर्चस्व टिकवून आहे. ■ नाइटविअर म्हणजे देनांदिन जीवनातील एक अविभाज्य घटक बनलेला आहे. त्यामुळे त्याची 'डिमांड' रंग लाई है. तो स्टायल स्टेटमेंट ठरत आहे. यातून आपण आपली निवड करावी व स्टाइल-स्टेटमेंट ठरवावे.

कॉर्न फ्रिटर

■ साहित्य : मक्याचे दाणे उकडून चेचून, उकडून किसलेला बटाटा, आवडत असल्यास किसलेले चीझ (चेडस चीझ असल्यास उत्तम), मिरपूड, ओरिगानो, बेसिल चुरडून, नसल्यास ड्राय हर्ब्स, किंचित साखर, मीठ, रेड चिली फ्लेक्स. यामध्ये आवडत असेल तर पालक किंवा गाजरही बारीक चिरून अथवा किसून घालता येईल.

■ कृती : एका भांड्यात सर्व साहित्य एकत्र करावे. त्याचे चपटे गोळे करावे आणि तव्यावर छान तेलात परतून घ्यावेत. फुटत असतील तर थोडा मैदा, कॉर्नफ्लोर आणि, ब्रेड क्रस्करून घालावा. यामुळे ते मिश्रण मिळून येईल. झाले आपले कॉर्न फ्रिटर तयार.

केस गळत आहे, टक्कल पडतंय आणि अनेक उपाय करूनही फायदा मिळत नाहीय, तर हे तेल आपल्यासाठी उत्तम पर्याय आहे. याने टक्कल पडलेल्या जागेवरही नवे केस येतील आणि केस दाट होतील. पाहू कसं तयार करायचं हे तेल..

या तेलाने उगवतात नवे केस

हे तेल तयार करण्यासाठी आपल्याला ५ वस्तूंची गरज आहे ज्या सहजपणे उपलब्ध असतात.

■ लसणाच्या पाकळ्या : ६ ते ७
■ ताजा चिरलेला आवळा : २ ते ४
■ चिरलेला कांदा : १ लहान ■ एरंडेल तेल : ३ चमचे ■ नारळाचे तेल : ४ चमचे

या पाचही वस्तू मिसळून आपण तेल तयार करू शकता.

■ कृती - सर्वात आधी एका वाटीत नारळाचे तेल आणि एरंडेल तेल मिसळून

च्या. आता यात कापलेला लसूण, कांदा आणि आवळा टाका. हे मिश्रण मंद आचेवर ५ मिनिटे शिजवून घ्या. आता आवेळून काढून १ तास हे मिश्रण अर्सेच राहू घ्या. हे तेल नियमितपणे केसांना लावल्याने, केसांचे गळणे कमी होईल आणि गळलेल्या केसांमुळे डोक्यावरील त्वचा दिसायला लागली असेल तर तिथेही नवे केस येतील. याव्यतिरिक्त केसांमध्ये दाटपणा येईल. तर वेळ करू नका, तयार करा आणि या केसांना नवीन जीवन.

महिला असो किंवा पुरुष आपल्या लठ्ठपणामुळे हैराण असतात. या लठ्ठपणामागे अनेक कारणे असतात. आपलं खाणं-पिणं, राहणं यांचा सतत परिणाम आपल्या लठ्ठपणावर होतो. त्यामुळे आपल्या सौंदर्यावर तर परिणाम होतोच शिवाय आरोग्याही धोक्यात येत.

लठ्ठपणा वाढण्याची सहा कारणे, हे उपाय करा!

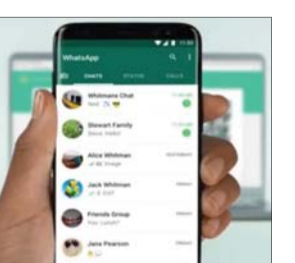
दररोज काबोनेट ड्रिक्स पिणं
जर आपण दररोज सोडा पित असाल तर सावधान, कारण त्याच्या सेवनाने लठ्ठपणा वाढू शकतो. संशोधनकर्त्यांनुसार दररोज सोडा प्यायल्याने लठ्ठपणा जोमानं वाढतो. तर आठवड्यात एक वेळा सोडा प्यायल्याने प्रकृतीवर जास्त परिणाम होत नाही. खूप जणांना वाटतं की डायट सोड्यात कमी कॅलरीज असतात. मात्र या कॅलरीजसुद्धा प्रकृतीसाठी हानीकारक असतात. त्यात साखरेचं प्रमाण अधिक असतं म्हणून जेवताना सोडा पिणं टाळावं. जर तुम्हाला जेवताना काही ड्रिं प्यायचं असेल तर फळांचा ज्यूस घ्या.
जास्त फॅट्सयुक्त पदार्थ खाल्ल्यानं...
लठ्ठपणासाठी सर्वात जास्त जबाबदार खाण्या-पिण्याचा सवयी असतात. जर तुम्ही बेसुमार मिष्ठान, तुप, फास्टफूड खात असाल तर लठ्ठपणाला सामोरं जावं लागेल. आपल्या आहारात जास्त फॅट्सयुक्त पदार्थ नसावे,

याची काळजी तुम्हाला घ्यायचीय. कारण त्यात कॅलरीची संख्या खूप कमी असते. त्यामुळ ते टाळल्याने शरीर स्वस्थ आणि लठ्ठपणा विरहित राहील. जेवणार ऑलिव्ह ऑइलचा वापर करावा.
रात्री उशिरा जेवण करणं आणि लगेच झोपणं...
हे खरंय की जेव्हा आपण झोपता, तेव्हा नॅचरली आपल्या शरीरातून चरबी कमी होते. मात्र पोटावर जेवून झोपल्याने असं घडू शकत नाही. अनेक जण रात्री खूप उशिरातून जेवतात, ज्यामुळ त्यांना पोटाशी संबंधित अनेक समस्यांना सामोरं जावं लागतं. सोबतच लठ्ठपणा ही समस्याही निर्माण होते. जर तुम्ही योग्य वेळी जेवणाची सवय लावाल, तर लठ्ठपणा कमी करण्यात मदत होईल. सोबतच रात्री जेवण कमी करावं आणि फळं खावीत. याशिवाय जेवल्यानंतर लगेच झोपू नये. कारण असं केल्याने जेवण पचत नाही. आपल्या जेवणाच्या आणि झोपण्याच्या मध्ये कमीत कमी तीन तासांचं अंतर असावं.
जेवणासाठी मोठं ताट वापरणं...
जेव्हा आपण घरी किंवा बाहेर जेवता तेव्हा जेवताना आपल्या ताटाच्या आकाराकडे विशेष

लक्ष द्यावं. एका सर्व्हेनुसार जे लोक जेवणासाठी मोठं ताट घेतात, त्यात भरपूर पदार्थ वाढून घेतात. त्यामुळ आपल्या शरीराच्या गरजेपेक्षा जास्त जेवण जेवल्या जातं. जर तुम्हाला लठ्ठपणा कमी करण्याचा असेल तर नेहमी छोट्या प्लेटमध्ये जेवा. यामुळे तुम्ही तुमची ओव्हर इंटिगची सवय बंद करू शकाल.
क्रोध आणि तणावात असताना अधिक जेवणं करणं...
आपण नेहमी बघितलं असेल की जेव्हा आपल्या खूप क्रोध येतो किंवा आपण तणावात असाल तर तुम्ही जास्त जेवू लागता. त्यावेळी जेवण चांगलं तर लागत नाही मात्र मनाला शांत करण्यासाठी आणि आणखी काही विचार करण्यासाठी तुम्ही खूप जेवता. त्यामुळ हळूहळू चरबी जमा होत जाते. क्रोध आणि तणाव असताना जास्त जेवण करणं टाळायचं असेल तर पाणी प्या. मित्रसोबत गप्पा मारा आणि आराम करा. त्याशिवाय इतर कोणत्याही ऑक्टिव्हिटी आपण करू शकता. ज्यामुळ तुम्ही भावुक असताना एक्स्ट्रा कॅलरीज घेण्यापासून वाचू शकता.

व्हाॅट्सअॅपचे हे फीचर माहितेय का? कोणत्याही भाषेत पाठवता येतो मेसेज, पाहा ट्रिक्स

आजकाल सगळेच नातेवाईकांशी किंवा मित्रांशी मेसेजवर बोलण्यासाठी व्हाॅट्सअॅपचा वापर करतात. जर तुम्हीही व्हाॅट्सअॅप जुजर असाल तर ही माहिती तुमच्यासाठी खूप महत्वाची आहे. मेटा-मालकीचे इन्स्टंट मेसेजिंग अॅप व्हाॅट्सअॅप आपल्या युजर्सना बिल्ट-इन ट्रान्सलेशन फीचर ऑफर करत आहे. या फीचरच्या मदतीने तुम्ही तुमचा मेसेज समोरच्या व्यक्तीपर्यंत कोणत्याही भाषेत पाठवू शकता. म्हणजेच जर तुम्हाला हिंदी भाषा येत असेल. परंतु तुम्हाला इंग्रजी किंवा इतर कोणतीही भाषा जाणण्याच्या तुमच्या मित्रांशी किंवा ऑफिसमधील सहकाऱ्यांशी बोलायचे असेल तर तुम्ही ते सहज करू शकता. भाषांतर फीचर वापरण्यासाठी पाहा ही

स्टेप बाय स्टेप प्रोसेस. भाषांतर फीचर वापरण्यासाठी तुम्हाला ही प्रोसेस फॉलो करावी लागेल. तुमचे व्हाॅट्सअॅप चॅट उघडा आणि एक नवीन मेसेज टाईप करा. आता हा टाईप केलेला मेसेज मेन्वू येतपर्यंत होल्ड करून ठेवा. आता मेनूमधील 'अधिक' पर्याय निवडा. आता भाषांतर पर्याय निवडा. आता तुमच्या समोर एक पॉप-अप विंडो उघडेल ज्यामध्ये तुम्हाला भाषांतरित मेसेज दिलेल. जर तुम्ही पाठवू

इच्छित असलेल्या भाषेत मेसेजेसचे भाषांतर केले नसेल, तर युजर्स त्यांना ज्या भाषेत संदेश पाठवायचा आहे ते निवडू शकतात. तसेच व्हाॅट्सअॅपने एक नवीन फीचर रोल आउट करण्यास सुरुवात केली आहे. या नवीन फीचरच्या मदतीने युजर्स स्टेटस अपडेट्समध्ये व्हाॅट्स नोट्सही शेअर करू शकतील. व्हाॅट्स स्टेटस अपडेट फीचरची माहिती WA BetaInfo या प्लॅटफॉर्मद्वारे देण्यात आली आहे, यी व्हाॅट्सअॅप वर येणाऱ्या नवीन फीचर्सचा ट्रॅक ठेवते. WA BetaInfo ने ट्रिवट करून व्हाॅट्सअॅपमधील या नवीन फीचरचा स्क्रीनशॉटही शेअर केला आहे. WA BetaInfo नुसार, कंपनी सध्या काही बीटा युजर्ससाठी हे फीचर आणत आहे.

मिठीच्या सफाईची घाई

कंत्राटदारांच्या पाया पडणार की खात्यामार्फत करणार?

■ **बातमी / लेख, प्रीती दिपक नाईक**

मुंबईतील २६ जुलैच्या महापुराला कारणीभूत ठरलेल्या मिठी नदीतील गाळची सफाई करण्यासाठी आता कंपनीचा पुढे येत नसल्यामुळे यातील गाळची सफाई करायची असा प्रश्न उपस्थित होत आहे. मात्र, सर्व प्रकारची अटी शिथिल करूनही याबाबतच्या निविदेला कंत्राटदारांचा प्रतिसाद न लाभल्याने कमी अवधीमध्ये नवीन कंत्राटदारांची निवड करून काम करणे अशक्य ठरणार आहे. त्यामुळे महापालिका प्रशासनाला आता मिठी नदीच्या सफाईसाठी यापूर्वी निवड केलेल्या कंत्राटदारांच्या पाया पडण्याची वेळ येणार असल्याचे दिसून येत आहे. मात्र, हे काम पर्जन्य जलवाहिनी विभागाच्या मार्फत जेसीबी, पोकलेन, पंटलून तसेच डंपर भाडेतत्वावर घेवून या सफाईचे काम करून घेणे शक्य आहे. परंतु पर्जन्य जलवाहिनी विभागाच्या अभियंत्याकडून आपल्या खांड्यावर घेण्याची इच्छा दिसत नाही. त्यामुळे विभागांमार्फत हे काम करणे शक्य असूनही केवळ अधिकाऱ्यांच्या नाकर्तेपणामुळे महापालिकेला जुन्या कंत्राटदारांच्या पाया पडण्याची वेळ येण्याची चिन्हे दिसत आहेत.

रंदीकरण तसेच खोलीकरण करून मिठी नदीला पुनर्रज्जीवन देण्यासाठी आतापर्यंत सुमारे २ हजार कोटींहून अधिक खर्च करण्यात आले आहेत. तरीही दरवर्षी मिठी नदीतील गाळ सफाईवर सरासरी ९० कोटी रुपये खर्च केले जात असून या गाळ सफाईच्या कामातील अनियमिततेबाबत एसआयटीच्या माध्यमातून चौकशी सुरु

करण्यात आली. या अंतर्गत आर्थिक गुन्हे विभागाने आतापर्यंत मिठी नदीतील गाळची सफाई करणाऱ्या सर्व कंत्राटदार कंपन्यांची नावे मागवली होती. मिठी नदीतील गाळ तिन भागामध्ये विभागून त्यानुसार स्वतंत्र तिन कंत्राटदारांनी नेमणूक केली होती. परंतु त्यातील दोन कंपनीविरोध एफआयअर दाखल झाला तर एका कंपनीला काळ्या यादीत टाकण्यात आल्यामुळे प्रशासनाचे दोन वर्षांकरता निवड केलेल्या कंपनीचे कंत्राट रद्द करून पुढील एक वर्षांकरता नव्याने निविदा मागवली होती.

महापालिका प्रशासनाने यापूर्वी मागवलेल्या निविदेमध्ये नदीतून गाळ काढण्यासाठी १०५ फुट लांब बूम आणि दीड क्युबिक मीटर क्षमतेचे बकेट असणारे पोकलेन मशीन तैनात करण्याची अट घातली होती. परंतु याच कामासाठी चौकशी झाल्याने नव्याने मागवलेल्या निविदेमध्ये या अटी काढून टाकून एक वर्षांत काढण्यात येणाऱ्या १ लाख १० हजार क्युबिक गाळ काढण्यासाठी निविदा मागवल्या होत्या. परंतु शेवटच्या तारखेपर्यंत कोणीही पुढे आला नसून आता याची मुदत वाढवण्यात आली आहे.

यापूर्वी नेमलेल्या तिन्ही कंपन्यांनी

पावसाळ्यापूर्वी काढण्यात येणाऱ्या ८० टक्के गाळपैकी ८० ते ९० टक्के गाळ काढल्याचा दावा प्रशासनाकडून केला जात होता. त्यामुळे पावसाळ्यापूर्वी काढण्यात आलेल्या गाळचे पैस महापालिकेने न दिल्यामुळे या कंपनी पुन्हा यामध्ये तसेच नवीन कंपनी मिठी नदीच्या कामांमध्ये सहभागी व्हायला यावर आह. कोणत्याही यादीत टाकण्यात आल्यामुळे प्रशासनाचे दोन वर्षांकरता निवड केलेल्या कंपनीचे कंत्राट रद्द करून पुढील एक वर्षांकरता नव्याने निविदा मागवली होती.

त्यामुळे मिठी नदीच्या सफाई कामावरून महापालिकेचा पर्जन्य जलवाहिनी विभाग पेचात सापडला असून कुणीही पुढे न आल्यास खात्यामार्फत या सफाईचे काम हाती घ्यावे लागणार असल्याचे बोलले जात आहे. मात्र, खात्याच्या कोणत्याही अभियंत्यांना आपल्या टोक्यावर हा भार घ्यायचा नसल्यामुळे या सफाई कंत्राट कंपनीची निवड करण्यासाठीच प्रयत्नशील असल्याचे बोलले जात आहे.

कंत्राट कंपनी या मिठीच्या सफाईसाठी भाडेतत्वावर जेसीबी, पोकलेन, पंटलून तसेच डंपर घेतात. त्यांच्याकडे कोणत्याही

प्रकारची स्पेशालिटी नसते. त्यामुळे महापालिकेच्यावतीने अशाप्रकारे जेसीबी, पोकलेनसह डंपर भाडेतत्वावर घेवून महापालिकेच्या नियमानुसार त्यांच्या प्रत्येक पाळीच्या दरानुसार दर दिल्यास कुणीही ही वाहने उपलब्ध करून देवू शकतात. त्यामुळेच मिठी नदीच्या कामांमधील ९ दुय्यम अभियंत्यांनी यासाठी लागणाऱ्या वाहनांची संख्या आणि त्यावरील खर्च यांचा अंदाजपत्रकही तयार केले होते, अशी माहिती मिळत आहे. मात्र, कंत्राट कंपनीला काम दिल्यानंतर कुठे तरी बसून आदेश देत ही कामे करून घेणाऱ्या या दुय्यम अभियंत्यांना खात्यामार्फत हे काम केल्यास स्वतःच ही सर्व वाहने मागवून, त्यानुसार गाळ भरून घेतानाच त्यावर देखरेख ठेवण्यामुळे अतिरिक्त कामांची व्यती वाढेल. त्यामुळे याच कारणांसाठी नकारार्थी शेर मारून संबंधित विभागाने पुढे पाठवला. यासाठी निविदा मागवून कंत्राटदारांची नेमणूक करणेच योग्य ठरेल असेही यात नमुद करून वरिष्ठाना कळवले असल्याची माहिती मिळत आहे. परंतु त्यानुसार निविदा मागवूनही प्रतिसाद न मिळाल्यामुळे आता महापालिका प्रशासनाने खात्यामार्फत भाडेतत्वावर मनुष्यबळ तसेच यांत्रिक सुविधा उपलब्ध करून ही सफाई करून कोणत्याही वेळ येणार आहे. मात्र, खात्यातील अभियंत्यांच्या मानसिकतेमुळे याला विलंब होत आहे. त्यामुळे प्रशासन आता निविदेला मुदतवाढ देत काही दिवस वाया घालवतात की खात्यामार्फत ही सफाई करून घेतात याकडे सर्वांचे लक्ष आहे.

राज्य सरकारी कर्मचारी आंदोलनाच्या पवित्र्यात

21 एप्रिलपासून बेमुदत संपाचा इशारा

■ **मुंबई। प्रतिनिधी,**

राज्य विधिमंडळाचे अर्थसंकल्पीय अधिवेशन सुरु असताना राज्य सरकारी कर्मचारी संघटनेने आपल्या प्रलंबित मागण्यांसाठी आंदोलनाचा पवित्रा घेतला आहे. सरकारी, निमसरकारी कर्मचारी, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या मागण्यांवर निर्णय न घेतल्यास राज्यातील सुमारे 17 लाख कर्मचारी येत्या 21 एप्रिलपासून बेमुदत संपावर जाणार असल्याची घोषणा राज्य सरकारी कर्मचारी मध्यवर्ती संघटनेने केली आहे.

महावृत्ती सरकाऱ्यात सत्तेवर येऊन वषाहून अधिक कालावधी उलटला असला तरी कर्मचारी-शिक्षकांच्या प्रलंबित प्रश्नांवर अद्याप कोणताही ठोस निर्णय झालेला नाही. या आधीच्या

सरकारच्या काळात या मागण्यांबाबत सरकारी कर्चा होऊन आश्वासने देण्यात आली होती. मात्र, नेतृत्व बदलल्यानंतर त्या आश्वासनांकडे दुर्लक्ष झाल्याचा आरोप संघटनेच्या समन्वय समितीचे निमंत्रक विश्वास काटकर यांनी केला आहे. सुधारित राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना 1 मार्च 2024 पासून लागू करण्यात आली असली तरी तिच्या अंमलबजावणीसाठी आवश्यक नियम, अटी आणि कार्यपद्धती याबाबतची अधिसूचना अद्याप

जारी करण्यात आलेली नाही. परिणामी, 1 मार्च 2024 नंतर सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांना तात्पुरते निवृत्तीवेतनही मिळत नसल्याने त्यांची आर्थिक अडचण वाढली असल्याचे संघटनेने नमुद केले आहे.

संघटनेने राज्य सरकारकडे एकूण 18 मागण्यांची सनद सादर केली आहे. त्यामध्ये रिक्त पदे तातडीने भरणे, कंत्राटी कर्मचाऱ्यांना नियमित करणे, प्रतीक्षा यादीतील पात्र उमेदवारांना अनुक्रमेच तत्वावर नियुक्ती देणे, सेवानिवृत्तीचे वय 60 वर्षे करणे, शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांसाठी 10:20:30 आश्वासित प्रगती योजना लागू करणे तसेच 1 नोव्हेंबर 2005 पूर्वी नियुक्त अंशतः अनुदानित शाळांतील कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करणे अशा प्रमुख मागण्या आहेत.

मुंबईत १३ नवीन मराठी शाळांना अनुदान मंजूर

■ **मुंबई। प्रतिनिधी,**

मुंबई महानगरपालिका शिक्षण समितीच्या माध्यमातून मनपा शाळांच्या अनुदान प्रक्रियेला गती देण्याच्या दृष्टीने महत्त्वपूर्ण आणि सकारात्मक निर्णय घेण्यात आला आहे. शिक्षण समितीच्या अध्यक्ष राजश्री राजेश शिरवडकर यांनी पदभार स्वीकारल्यानंतर २२ शाळांना प्रथमच अनुदान मंजूर करण्यात आले, त्यात १३ मराठी माध्यमाच्या शाळांचा समावेश आहे. या माध्यमातून एकप्रकारे मराठी माध्यमाच्या शाळांना आधार देत प्रकारे मराठी शाळांची संख्या अधिकाधिक वाढण्यासाठी पुढाकार घेतला जात आहे. मुंबई महापालिकेच्या वतीने प्रथमिक शाळांना अनुदान देण्याच्या प्रक्रियेला गती देण्यासाठी शिक्षण समितीमार्फत टप्याटप्याने कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे. या प्रक्रियेअंतर्गत पहिल्या टप्याट ७ शाळांना अनुदान मंजूर करण्यात आले, त्यापैकी ३ शाळा या मराठी माध्यमाच्या आहेत. महापालिका अस्तित्वात आल्यानंतर आणि शिक्षण समिती अध्यक्षीय निवड झाल्यानंतर पहिल्या शिक्षण समितीच्या बैठकीत २२ शाळांना प्रथमच अनुदान मंजूर करण्यात आले, यामध्ये १३ शाळा मराठी माध्यमाच्या असल्याने मराठी माध्यमाच्या शिक्षणाला मोठा आधार मिळाला आहे. तसेच १२ शाळांच्या मान्यता मुदतवाढ प्रस्तावांना शिक्षण समितीने मंजूर दिली असून, त्यामध्ये ५ शाळा मराठी माध्यमाच्या आहेत. यामुळे या शाळांच्या शैक्षणिक कामकाजाला आवश्यक स्थैर्य आणि पाठवळ मिळणार आहे. याशिवाय सध्या ४५ शाळांचे प्रस्ताव प्रशासकीय तसेच शिक्षण समितीच्या मंजुरीसाठी प्रक्रियेत असून, ते लवकरच मंजुरीसाठी ठेवले जाणार आहेत.

‘जल जीवन मिशन २.०’ साठी केंद्र आणि राज्य शासनात सामंजस्य करार

■ **मुंबई। प्रतिनिधी,**

राज्यातील प्रत्येक ग्राम पंचायतीचे डिसेंबर २०२८ पर्यंत ‘हर घर जल’ प्रमाणीकरण साध्य करणे तसेच पाणी पुरवठा योजनांचे सक्षम संचालन आणि देखभाल सुनिश्चित करण्याची प्रमुख उद्दिष्टे डोळ्यापुढे ठेऊन केंद्र सरकारचे जलशाक्ती मंत्रालय आणि महाराष्ट्र शासन यांच्यात गुरुवारी नवी दिल्ली येथे सामंजस्य करार पडला.

याप्रसंगी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस हे नागपुरातून ऑनलाईन सहभागी झाले होते. केंद्रीय मंत्रिमंडळाने अलिकडेच हजल जीवन मिशनह कार्यक्रमाला डिसेंबर २०२८ पर्यंत मुदतवाढ दिली असून या नवीन टप्प्याला हजल जीवन मिशन-2.0ह असे संबोधण्यात येणार आहे. त्या अनुषंगाने राज्यांनी संरचनात्मक सुधारणा, कालमर्यादेंचे पालन, योजनांची शाश्वतता आणि नागरीक-केंद्रित सेवांचे वितरण सुनिश्चित करण्यासाठी हा सामंजस्य करार पार पडला.

या करारात काही प्रमुख उद्दिष्टे ठेवण्यात आली आहेत. त्यात प्रामुख्याने जल जीवन मिशन अंतर्गतच्या कामांची

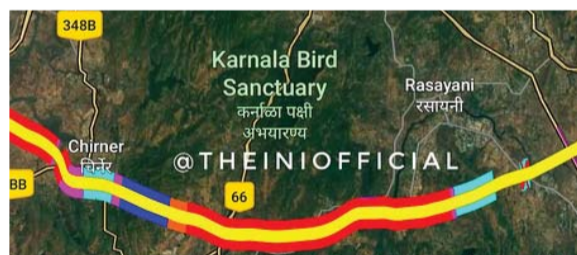
प्रभावी अंमलबजावणी आणि देखरेख करणे, ग्रामीण भागातील नळ पाणी पुरवठा पायाभूत सुविधा पूर्ण करून त्या ग्राम सव्ध करणे तसेच पाणी हस्तांतरित करणे तसेच डिसेंबर २०२८ पर्यंत राज्यातील प्रत्येक ग्राम पंचायतीने ह्यर घर जलह प्रमाणीकरण साध्य करणे या मुद्द्यांचा प्रामुख्याने समावेश आहे.

याशिवाय पाणी पुरवठा योजनांचे सक्षम संचालन आणि देखभाल सुनिश्चित करण्यासह जिल्हा व राज्यस्तरावर संरचनात्मक सुधारणा घडवून आणण्यासाठी पेयजल शाश्वतता आराखडा स्वीकारणे या उद्दिष्टांसाठी समावेश या सामंजस्य करारात आहे.

याप्रसंगी केंद्रीय जलशक्ती मंत्री सी.आर.पाटील, पेयजल आणि स्वच्छता विभागाचे सचिव अशोक मीना, केंद्रीय जल जीवन मिशनचे संचालक व अतिरिक्त सचिव कमल किशोर सोन, सह सचिव (जल) स्वाती मीना नाईक, संचालक प्रदीप सिंह यांच्यासह नवी दिल्ली येथील महाराष्ट्र परिचय केंद्राच्या निवासी आयुक्त आर. विमला यांच्यासह प्रमुख वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची उपस्थिती होती.

जेएनपीटी ते मुंबई-पुणे-गोवा मार्ग जोडणाऱ्या प्रकल्पाला गती

१६ एप्रिलपासून टेंडर प्रक्रिया

जेएनपीटीला प्रमुख महामार्गांशी थेट जोडणी
सुमारे २९.३ किलोमीटर लांबीचा हा सहा मार्गांचा द्रुतगती मार्ग जवाहरलाल नेहरू पोर्ट ट्रस्टला थेट राष्ट्रीय महामार्गांशी जोडणार आहे. या मार्गामुळे उल्ट-48, मुंबई-पुणे द्रुतगती मार्ग आणि मुंबई-गोवा महामार्ग यांच्याशी निर्यात प्रवेशाची कनेक्टिव्हिटी मिळणार आहे, ज्यामुळे वाहतूक अधिक सुलभ होईल.

■ **मुंबई। प्रतिनिधी,** मुंबई-पुणे कनेक्टिव्हिटी अधिक वेगवान करण्याच्या दृष्टीने महत्त्वाचा ठरणारा पुणे-मुंबई तिसरा द्रुतगती महामार्ग प्रत्यक्ष उतरण्याच्या दिशेने वेगाने पुढे सरकत आहे. या प्रकल्पातील पागोटे ते चौक या सुमारे ३० किमीच्या टप्यासाठी सुमारे ७० टक्के भूसंपादन पूर्ण झाले असून, कामासाठीची निविदा प्रक्रिया अंतिम टप्यात पोहोचली आहे. दरम्यान, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण ने या ग्रीनफिल्ड टप्यासाठी आवश्यक असलेल्या किनारी नियमन क्षेत्र म्हणजे मंजुरीची प्रक्रिया सुरु केली आहे. तसेच १६ एप्रिल २०२६ पासून निविदा प्रक्रिया सुरु होणार असून, मार्च २०२६ पासून प्रत्यक्ष कामाला सुरुवात होण्याची शक्यता आहे.

वाहतूक सुलभ, मालवाहतूकाला मोठा फायदा
या प्रकल्पामुळे सध्याच्या रस्त्यांवरील ताण कमी होण्यास मदत होणार आहे. विशेषतः जेएनपीटी बंदरातून होण्याचा मालवाहतूकीसाठी हा मार्ग अत्यंत उपयुक्त ठरणार आहे. बंदरातून अंतर्गत भागात माल जलद आणि कार्यक्षम पद्धतीने पोहोचवणे शक्य होणार असून प्रवासी वाहतूकही वेगवान होईल. **प्रकल्पातील महत्त्वाची कामे**
या द्रुतगती मार्गात

भूभागानुसार विविध मोठी अभियांत्रिकी कामे करण्यात येणार आहेत. त्यामध्ये ६ मोटे पूल, ५ लहान पूल, ४ व्हायाडक्ट आणि २ बोगदे यांचा समावेश असणार आहे. या बोगद्यांची लांबी अनुक्रमे १.९ किमी आणि १.५७ किमी असेल. या सर्व सुविधांमुळे प्रवास अधिक सुरक्षित आणि अखंड करण्याचा उद्देश आहे.

प्रकल्प ३० महिन्यांत पूर्ण करण्याचे उद्दिष्ट

बांधकाम सुरु झाल्यानंतर सुमारे ३० महिन्यांत हा प्रकल्प पूर्ण करण्याचे लक्ष ठेवण्यात आले आहे. प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर मुंबई-पुणे प्रवासाचा वेळ लक्षणीयरीत्या कमी होण्याची शक्यता आहे.

पुण्याहून अटल सेतूपर्यंत जलद प्रवास
या मार्गामुळे पुण्याहून येणाऱ्या वाहनांना खालापूर टोलनाम्यांनंतर लगेच द्रुतगती मार्गावरून बाहेर पडून अटल सेतूच्या चिल्ले इंटरचेंजपर्यंत सुमारे २० मिनिटांत पोहोचता येणार आहे. यामुळे मुंबई-पुणे दरम्यानची कनेक्टिव्हिटी अधिक मजबूत होईल आणि व्यापार, उद्योग तसेच आर्थिक हालचालींना चालना मिळेेल.

राज्यात गारपिटीने दाणादाण... या भागाला सर्वाधिक फटका अवकाळीने शेतकऱ्यांचा तोंडचा घास हिरवला

■ **मुंबई। प्रतिनिधी,**

राज्यातील शेती आणि शेतकऱ्यांवर अस्मानी संकट कोसळले आहे. गेल्या दोन दिवसांपासून मुसळधार पाऊस पडला. गारपीटही झाली. शेतीचे मोठे नुकसान झाले. राज्यातील अनेक जिल्हांना

अवकाळी पावसाचा फटका बसला आहे. काही ठिकाणी शेतीची कामे वेगाने सुरु होती. धान्या खळ्यावर होतं. तर काही

ठिकाणी गव्हाची कापणी सुरु होती.

अवकाळी पावसाने शेतकऱ्यांना पुन्हा रडवले आहे. राज्यात अनेक ठिकाणी गारांसह पाऊस पडल्याने मोठे नुकसान झाले आहे. लवकरच पंचनामे करून नुकसान भरपाई देण्याची मागणी शेतकरी करत आहेत.

जालन्यात अवकाळी पावसाचा तडाखा

जालना जिल्हातील भोकरदन तालुक्यात काल दुपारनंतर जोरदार वाऱ्यासह पाऊस, विजांचा कडकडाट आणि गारपीट झाली. तर आडगाव भोंबे, वडोद तोंगडा, जळकी बाजार, हिरोडा, द्रिंगाव, आणि परिसरातील इतर गावांना या अवकाळी पावसाचा फटका बसला आहे. तर या गारपिटीमुळे शेतकऱ्यांचे मोठे नुकसान झाले आहे. गूढ, हरभरा पिकांसह इतरही पिकांचे शेतात पाणी साचलं आहे. कापणी करून ठेवलेले पीकही पावसात भिजल्याने शेतकऱ्यांचे आर्थिक नुकसान वाढले आहे. हवामानातील या अचानक बदलामुळे शेतकऱ्यांवर दुःखी संकट ओढावले आहे. तर प्रशासनाकडून नुकसानीचे पंचनामे करून मदत देण्याची मागणी शेतकऱ्यांकडून होत आहे. जालना जिल्हातील कांदा उत्पादकांसह फळबागातदारांची चिंता वाढली. जालना जिल्हाला आज हवामान खात्याने ऑरेंज अलर्ट दिला होता. जालना जिल्हात काही ठिकाणी गारांचा पाऊस पडण्याची शक्यता हवामान खात्याने वर्तवली होती. जिल्हातल्या दरेगाव, घोटण, काजळ आणि आतपासच्या परिसरात अवकाळी पावसाची हजेरी लावली. हवामान विभागाने दिलेल्या अंदाजानुसार जालना जिल्हात वादळी वऱ्यांसह गारपीट झाली. वादळी वाऱ्यासह काही वेळ गारांचा पाऊस झाल्यामुळे अनेक ठिकाणी कांदा गूढ या इतर पिकांचे नुकसान झाले आहे.

वीट भट्टी उत्पादकांना अवकाळी पावसाचा मोठा फटका
पालघरमध्ये वादळी वाऱ्यासह अवकाळी पावसाने दमदार हजेरी लावली. जिल्हाच्या पूर्ण भागात सुसाट्याच्या वाऱ्यासह पावसाची हजेरी लावली. अचानक आलेल्या वादळामुळे नागरिकांची तारांबळ उडाली. वीट भट्टी उत्पादकांना अवकाळी पावसाचा मोठा फटका बसला. तर नंदुरवार जिल्हातील सातपुडा परिसरात अवकाळी पावसाचा भीषण तडाखा बसला. अवकाळी पावसासह गारपिटीचा फटका शेतीपिकांना बसला.

धडगाव तालुक्यातील भमना परिसरात गारांचा खच पडला आहे. अवकाळीचा सर्वाधिक फटका सातपुड्यातील कैरी आंबा पिकांना हातातोडणी आलेला घास हिरावण्याची भीती आहे. पडलेल्या गारा वेचण्यासाठी लहान मुलांची एकच धावपळ उडाली. मात्र शेतकरी हवालदिल झाला. सततच्या हवामान बदलामुळे सातपुड्यातील आदिवासी बांधव आणि बागायतदार अडचणीत आले आहे.

पुसद परिसरात जोरदार पाऊस

हवामान खात्याच्या अंदाजानुसार यवतमाळ जिल्हातील पुसद तालुक्यात माळ पठार भागात अचानक वातावरणात बदल होऊन जोरदार पावसासह गारपीट झाली. या अवकाळी पावसामुळे शेतकऱ्यांची मोठी धांदल उडाली असून रब्बी पिकांना फटका बसण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. पुनारनंर वाऱ्याचा वेग वाढत आकाशात दग दादून आले आणि काही वेळातच गारांसह मुसळधार पाऊस सुरु झाला. या गारपिटीमुळे हरभरा, गूढ तसेच इतर पिकांचे नुकसान झाल्याचे प्राथमिक माहितीवरून समोर येत आहे. शेतकऱ्यांनी सावध राहून आवश्यक ती खबरदारी घ्यावी, असे आवाहनही करण्यात आले आहे.

वाशिममध्ये शेतीसह सुर्तिकारांना फटका

वाशिम जिल्हातील जागमाथा आणि काकडवाडी फाटशावर अवकाळी पावसाचा फटका मुतीकरं बांधवांना बसला आहे. सायंकाळी अचानक आलेल्या पावसामुळे तयार करण्यात येत असलेल्या मुर्त्या मिजल्या असून मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले आहे. अनेकांनी मुर्त्या वाचवण्यासाठी तातडीने उपाययोजना केल्या, मात्र काही ठिकाणी नुकसान टाळता आले नाही. यामुळे मुतीकरं आर्थिक अडचणीत सापडले आहे. वाशिम जिल्हात आज काही ठिकाणी अचानक हवामानात बदल होत वादळी वाऱ्यासह अवकाळी पावसाने हजेरी लावली असून काही भागात गारपिटीही नोंदवली गेली आहे. या बदलत्या वातावरणामुळे शेतकऱ्यांची चिंता वाढली आहे. काढणीला आलेली तसेच उभी असलेली गूढ, हरभरा, कांदा आणि फळबागावरील पिके धोक्यात आली आहेत. दरम्यान, हवामान विभागाने पुढील दोन दिवस दिवस जिल्हात पाऊस आणि गारपिटीचा इशारा दिला आहे

श्रीरामपूरमध्ये जोरदार पाऊस

अहिल्यानगरच्या श्रीरामपूर शहरात विजांच्या कडकडाटासह जोरदार पाऊस पडला. जोरदार वादळी वाऱ्याने वीज पुरवठा खंडित झाला होता. अवकाळी पावसामुळे नागरिकांची चांगलीच तारांबळ उडाली आहे. शहराचा वीजपुरवठा अर्धा तासांपासून खंडित होता. पारनेर तालुक्यात गारपिटीने शेतकऱ्यांचे मोठे नुकसान झाले. पारनेर तालुक्यातील ढळबुरी येथे कलिंगड, गूढ, कांदा पिकांचे मोठे नुकसान झाले. काल सायंकाळ्यापासून अहिल्यानगर जिल्हाला अवकाळी पावसाने झोडपले. गारपीट आणि पावसामुळे पिकांचे प्रचंड नुकसान झाले.

धाराशिवमध्ये अवकाळी पावसाने ज्वारीचे पीक जमीनवेस्त

धाराशिव तालुक्यामध्ये काल झालेल्या अवकाळी आणि गारपीट पावसामुळे ज्वारी पीक जमीन वेस्त झाले आहे. पावसाने मातीमोल झालेली ज्वारी आता शेतकऱ्यांना विघ्नी करता येणार नाही त्यामुळे काढणीचा खर्च सुद्धा निघणे कठीण झाले आहे. धाराशिव तालुक्यातील तडवळा गावामध्ये ज्वारीचे पीक आक्के मातीमोल झाले आहेत

केज तालुक्यात गारपीटनंतर डोंगर पट्ट्यात गारांचा खच
बीडच्या केज तालुक्यातील डोंगर पट्ट्यामध्ये झालेल्या गारपिटीचे दिवदार हय्र समोर आले आहे. बीडच्या कोरडेवाडी, तुकुचीवाडी आणि घाटेवाडी भागात काल झालेल्या गारपीटी नंतर तडवळ दोन इंच गारांचा खच पडल्याचे दिसून आले. या गारपिटीमुळे गूढ, ज्वारी आंबा, आणि भाजीपाल्याचं नुकसान झालं असून काढणीला आलेल्या पिकांचे नुकसान झाल्याने शेतकऱ्यांचा तोंडचा घास गेला आहे यामुळे शेतकरी पुन्हा एकदा संकटात सापडलाय. बीड जिल्हातील वडपणी आणि केज या दोन तालुक्यातील अनेक गावांमध्ये वाऱ्यासह गारांचा दमदार पाऊस झाला. यामध्ये दोन्ही तालुक्यातील शेंकडी

हेक्टर क्षेत्रावरील शेती पिकांसह फळबागांचे नुकसान झाले आहे. नुकसानीचे पंचनामे करून नुकसान भरपाई मिळावी अशी अपेक्षा शेतकरी व्यक्त करता आहेत.

छत्रपती संभाजीनगरमध्ये शेतीचे मोठे नुकसान
छत्रपती संभाजीनगरमध्ये शेती पिकांचे प्रचंड मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले. गूढ, बाजरी, ज्वारी व फळबागावरील सर्वाधिक फटका बसला. गूढ भुईसंपाट झाला. छत्रपती संभाजीनगर जिल्हात दोन दिवसांपासून सलग अवकाळी पावसाने हजेरी लावली. रब्बी हंगामानंतर आता मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांचा अवकाळी पावसामुळे खरीप हंगाम ही धोक्यात आला आहे.

सोलापुरत द्राक्ष पिकांना मोठा फटका

सोलापुरात वादळी वाऱ्यासह झालेल्या पावसाचा द्राक्ष पिकांना मोठा फटका बसला. अवकाळी पावसाचा उत्तर सोलापूर तालुक्यातील अनेक गावांना मोठा फटका बसला. वादळी वाऱ्यासह झालेल्या मुसळधार पावसामुळे द्राक्ष पिकांवर मोठा परिणाम झाला आहे. उत्तर सोलापूर तालुक्यातील पडसळी येथील शेतकरी अंकुश सिरसट यांची तब्बल तीन एकर द्राक्षबाग भुईसंपाट झाली आहे. या घटनेत जवळपास 50 ते 60 लाख रुपयांचे नुकसान झाले. यंदा द्राक्षाला चांगला बाजारभाव मिळत असताना, शेतकऱ्यांनी मोठ्या मेहनतीने द्राक्ष बागोची जोपासना केली होती. मात्र अस्मानी संकटामुळे शेतकऱ्यांच्या आशा पूर्णपणे उडवून टाकल्या आहेत.

धुळे जिल्हात गारपीटमुळे शेतकऱ्यांचे नुकसान

हवामान खात्याने दिलेल्या इशारानुसार काल झालेल्या अवकाळी पाऊस आणि गारपिटीमुळे धुळे जिल्हातील साक्री शिंदखेडा तालुक्यात शेतकऱ्यांच्या काढलेल्या गूढ हरभरा मका या पिकांचे नुकसान झालं अचानक आलेला पाऊस आणि गारपीटमुळे शेतकरी हवालदिल झाला आहे त्यामुळे शेतकऱ्यांना पंचनामे करून मदत करावी अशी मागणी शेतकऱ्यांनी केली आहे.

जळगाव जिल्हात अनेक भागात अवकाळी पावसाचा फटका

जळगाव जिल्हातील बोदवड आणि मुकाईनगर अशा अनेक भागात मध्यरात्री विलेच्या कडकडाटासह वादळी वारा आणि पाऊस झाला यामुळे शेतकऱ्यांचे मोठे नुकसान झाले. शेतात उभा असलेला गूढ, मका, हरभरा इतर पिके आणि शेतात कापून ठेवलेल्या गूढ भिजला आहे मोठे नुकसान झाले आहे पंचनामे करून मदतीची मागणी शेतकरी वर्ग करीत आहे. ग्रामीण भागात शेतात कापून ठेवलेल्या गव्हाला फटका सर्वाधिक शेतकऱ्यांचा गूढ खराब झाला.

गडचिरोलीत आंबा, मोहफूल उत्पादक शेतकऱ्यांना मोठा फटका

गडचिरोली जिल्हात वातावरणात झालेल्या बदलाचा फटका आंबा, मोहफूल व मका उत्पादन घेणाऱ्या शेतकऱ्यांना बसला. जिल्हातील काही ठिकाणी तीन दिवसा पासूनच वादळ वारा आणि अवकाळी पावसाने हजेरी लावली. यावर्षी आंब्याचे उत्पन्न जिल्हात प्रचंड प्रमाणात होईल असे दिसून येत होते परंतु अचानक आलेल्या वादळामुळे शेतकऱ्यांचे प्रचंड नुकसान झाले असल्याचे दिसून येत आहे. वातावरणात झालेला फटका बदलामुळे आंबा मका व महफूल सारख्या पिकांना फटका बसणार असल्याची शक्यता वर्तवली जात आहे

बुलढाण्यात मका, कांदा, सह इतर पिकांचे नुकसान

बुलढाणा जिल्हातील चिखली तालुक्यात गारपीट सह अवकाळी पावसाने शेतकऱ्यांच्या हाता तोडणी आलेला घास हिरावून घेतला आहे. चिखली तालुकात काल दुपारी अवकाळी पाऊस आणि गारपीट झाली तर रात्री सुद्धा मोठा अवकाळी पाऊस झाला. यामुळे शेतातील उभी पिके यांची नुकसान झाले आहे. यामध्ये कांदा, मका, गूढ, लसूण भाजीपाला यासह पिकांवर नुकसान झाले.

लातूरमध्ये फळबागाचे मोठे नुकसान

लातूर जिल्हात अवकाळी पावसाने फळबागा आणि पिकांचे नुकसान झाले आहे. या नुकसानीचे पंचनामे करून मदत द्या अशी मागणी शेतकरी करीत आहेत. प्रशासनाकडून अद्यापही पंचनाम्यांना सुरुवात झालेली नाही. 30 दिवसांत शेती पिकांना अवकाळी पावसाचा दुर्घायदा फटका बसला आहे.